

7 විද්‍යාව

ගුරු මාර්ගෝපදේශය

ගෞණිය

(2016 සිට ත්‍රියාත්මක වේ)

විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම
ශ්‍රී ලංකාව
www.nie.lk

විද්‍යාව

7 ගේණීය

ගුරු මාර්ගෝපදේශය
(2016 සිට ක්‍රියාත්මක වේ.)

විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
www.nie.lk

විද්‍යාව
ගුරු මාරගෝපදේශය
7 ශ්‍රේණීය

2016

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ISBN -

විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව
විද්‍යා හා කාක්ෂණ පිළිය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
www.nie.lk

ලිංගය: ලිංග රුකුලය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවිධිය

ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සහාව මගින් නිරදේශ කරන ලද ජාතික මට්ටමේ නිපුණතා සංවර්ධනය කිරීමේ මූලික අරමුණ සහිත ව එවකට පැවති අන්තර්ගතය පදනම් වූ අධ්‍යාපනය වෙනුවට වර්ෂ අභිජන් යුතු වතුයකින් සමන්වීත නව නිපුණතා පාදක විෂයමාලාවහි පළමුවන අදියර, වර්ෂ 2007 දී ශ්‍රී ලංකාවේ ද්විතීයික අධ්‍යාපන සේෂ්‍රයට හඳුන්වා දෙන ලදී.

නව විෂයමාලා වතුයේ දෙවන අදියර 2015 වර්ෂයේ දී පළමුවන, හයවන සහ දහවන ගෞණි සඳහා හඳුන්වා දීම කළ යුතු ව තිබේ. මේ සඳහා පරේයේෂණවලින් ආනාවරණය වූ කරුණු ද අධ්‍යාපනය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන විවිධ පාර්ශවයන්ගේ යෝජනා ද පදනම් කොට ගෙන විෂය නිරදේශ තාරකීකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් හඳුන්වා දෙනු ලැබේය.

මෙම තාරකීකරණ ක්‍රියාවලියේ දී සියලු ම විෂයයන්ගේ නිපුණතා මට්ටම්, පදනම් මට්ටමේ සිට උසස් මට්ටම දක්වා තුමානුකුල ව ගොඩ නැගීම සඳහා පහළ සිට ඉහළට ගමන් කරන කිරස් සංකලනය භාවිත කරන ලදී. විවිධ විෂයයන්හි දී එක ම විෂය කරුණු නැවත තැබූ ඉදිරිපත් වීම හැකිතාක් අවම කිරීම, වැඩි බර පැවත්ම්වලින් යුත්ත විෂය අන්තර්ගතය අඩු කිරීම, සහ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි දිජ්‍යා මිතුරු විෂයමාලාවක් සැකසීම සඳහා තිරස් සංකලනය භාවිත කර ඇත.

ගුරු හවතුන් සඳහා පාඨම් සැලසුම් කිරීම, ඉගෙන්වීම, ක්‍රියාකාරකම් කරගෙන යැම, මැනීම හා ඇගයීම් යනාදි අංශ සඳහා අවශ්‍යවන්නා වූ මාර්ගෝපදේශ ලබා දීමේ අරමුණින් මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය හඳුන්වා දී ඇත. පනත්ති කාමරය තුළ දී වඩාත් එලදායි ගුරුවරයෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමට මෙම මාර්ගෝපදේශ උපකාර වෙනු ඇත. දිජ්‍යා යන්ගේ නිපුණතා වර්ධනය කිරීම සඳහා ගුණාත්මක යෙදුවුම් හා ක්‍රියාකාරකම් තොරා ගැනීමට ගුරුවරුන්ට අවශ්‍ය නිදහස මෙමගින් ලබා දී තිබේ. එමෙන් ම නිරදේශීත පාඨ ගුන්ප්‍රවල අන්තර්ගත නොවේ. එම නිසා මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය වඩාත් එලදායි වීමට නම් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකසා ඇති අදාළ පාඨ ගුන්ප්‍ර සමග සම්බාධිත ව හාවිත කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

තාරකීකරණය කරන ලද විෂය නිරදේශ, නව ගුරු මාර්ගෝපදේශ හා අලුතින් සංවර්ධනය කර ඇති පාඨ ගුන්ප්‍රවල මූලික අරමුණු වන්නේ ගුරු කේන්ත්‍රිය අධ්‍යාපන රටාවෙන් දිජ්‍යා කේන්ත්‍රිය අධ්‍යාපන රටාවක් හා වඩාත් ක්‍රියාකාරකම් මත පදනම් වූ අධ්‍යාපන රටාවකට වෙනස් වීම තුළින් වැඩි ලෝකයට අවශ්‍ය වන්නා වූ නිපුණතා හා කුසලතාවලින් යුත්ත මානව සම්පතක් බවට දිජ්‍යා ප්‍රජාව සංවර්ධනය කිරීම ය.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය සම්පාදනය කිරීමේ දී ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ගාස්ත්‍රිය කටයුතු මණ්ඩලය ද ආයතනයේ සහාව ද නන් අයුරින් දායකත්වය ලබා දුන් සියලු ම සම්පත්දායකයින් හා අනිකුත් පාර්ශවයන්ගේ ඉමහත් කැපවීම ඇගැසීමට ද මෙය අවස්ථාවක් කර ගනු කැමැත්තෙමි.

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

නියෝජන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමා ගේ පණිවිචය

අතිකයේ සිට ම අධ්‍යාපනය නිරන්තරයෙන් වෙනස්වීම්වලට හාජනය වෙමින් ඉදිරියට ගමන් කරමින් කිවුණි. මැත යුගයේ මෙම වෙනස් වීම දැඩි ලෙස ශිෂ්ට වී ඇත. ඉගෙනුම් ක්‍රමවේදවල මෙන් ම කාක්ෂීක මෙවලම් හාවිතය අතින් හා දැනුම් උත්පාදනය සම්බන්ධයෙන් ද ගත වූ දැක දෙක තුළ විශාල පිබිදීමක් දක්නට ලැබුණි. මේ අනුව ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය ද 2015ට අදාළ අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා අප්‍රමාද ව සුදුසු පියවර ගතිමින් සිටි. ගෝලිය ව සිදු වන වෙනස්කම් ගැන හොඳින් අධ්‍යයනය කර දේ දිය අවශ්‍යක අනුවර්තනයට ලක්කර ශිෂ්ට කේන්ද්‍රිය ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ප්‍රමේණය පාදක කර ගතිමින් නව විෂයමාලාව සැලසුම් කර පාසල් පද්ධතියේ නියමුවන් ලෙස සේවය කරන ගුරු හවතුන් වන ඔබ වෙත මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය පුදු කරන්නේ ඉතා සතුවිනි.

මෙවැනි නව මග පෙන්වීමේ උපදේශන සංග්‍රහයක් ඔබ වෙත ලබා දෙන්නේ ඒ මගින් ඔබට වඩාත් දායකත්වයක් ලබා දිය හැකි වේ ය යන විශ්වාසය නිසා ය.

මෙම උපදේශන සංග්‍රහය පන්ති කාමර ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී ඔබට මහඟ අත්වැලක් වනවාට කිසිම සැකයක් නැත. එසේම මෙය ද උපයෝගී කර ගතිමින් කාලීන සම්පත් ද්‍රව්‍ය හාවිතයෙන් වඩාත් සංවර්ධනාත්මක ප්‍රමේණයක් ඔස්සේ පන්ති කාමරය හසුරුවා ගැනීමට ඔබට තිබූ අත්‍යුතු ඇත.

ඔබ වෙත ලබා දෙන මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය මැනවින් අධ්‍යයනය කර වඩා නිරමාණකීලි දරු පරපුරක් බිජි කර ශ්‍රී ලංකාව ආර්ථික හා සමාජීය අතින් ඉදිරියට ගෙන යාමට කැපවීමෙන් යුතු ව කටයුතු කරනු ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය නිරමාණය වුයේ මෙම විෂය කේෂ්තයට අදාළ ගුරු හවතුන් හා සම්පත් පුද්ගලයින් රසකගේ නොපසුබට උත්සාහය හා කැපවීම නිසා ය.

අධ්‍යාපන පද්ධතියේ සංවර්ධනය උදෙසා නිම වූ මෙම කාර්යය ඉතාමත් උසස් ලෙස අයය කරන අතර මේ සඳහා කැපවී ක්‍රියා කළ ඔබ සැමට මගේ ගෞරවාන්වීත ස්තුතිය පිරි නම්මේ.

එම්.එල්.එස්.ඩී. ජයවර්ධන
නියෝජන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
(විද්‍යා හා කාක්ෂණ පියිය)

අනුගාසකත්වය : ගාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

උපදේශකත්වය : එම්. එර්. එස්. පී. ජයවර්ධන මයා
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

විෂය තායකත්වය ආර්. එස්. එම්. පී. උඩුපෙර්ව මයා
අධ්‍යක්ෂ, විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

අභ්‍යන්තර සම්පත් දායකත්වය -

ආර්. එස්. එම්. පී. උඩුපෙර්ව මයා	අධ්‍යක්ෂ(විද්‍යා), - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
එම්. ඩී. එම්. ද සිල්වා මයා	ජ්‍යුෂ්ඨ කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
පී. මල්විපතිරණ මයා	ජ්‍යුෂ්ඨ කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
එල්. කේ. වඩුගේ මයා	ජ්‍යුෂ්ඨ කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
එම්. රාජව්‍යාරි මිය	කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
එම්. එම්. මාපා ගුණරත්න මිය	කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
එම්. තිරුනඩිරාජ මෙය	කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
එම්. එල්. එස්. පියතිස්ස මයා	සහකාර කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
පී. අව්‍යුදන් මයා	සහකාර කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ඩී. එම්. එම්. දු. වරැෂැන්දිගේ මිය	සහකාර කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
චඩි. එම්. එස්. පී. සෞයිසා මෙය	සහකාර කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
පී. වී. එම්. කේ. සී. තෙන්නකේස්න් මෙය-	සහකාර කළීකාවාරය, -ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

බාහිර සම්පත් දායකත්වය

එම්. පී. විපුලසේන මයා	අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (විද්‍යා)-, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී.ලං.අ.ප.සේ. I
චඩි. එම්. ඩී. රත්නසුරිය මයා	ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති නිලධාරි (විශ්‍රාමික), ජා.අ.ආ
චඩි. ඩී. විජේසිංහ මයා	ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති නිලධාරි (විශ්‍රාමික), ජා.අ.ආ
එම්. එම්. එස්. කේ. විෂයතිලක මයා	ශ්‍රී ලංකා අධ්‍යාපන පරිපාලන සේවය - 1, (විශ්‍රාමික)
චඩි. ඩී. විජේතපාල මයා	ගුරු උපදේශක, කොට්ඨාස අධ්‍යාපන කාර්යාලයය, රිදිගම
එම්. එම්. වී. පිගේරා මයා	නි. අ. අධ්‍යක්ෂ (විශ්‍රාමික), ශ්‍රී ලංකා අධ්‍යාපන සේවය - III
කේ. ඩී. බන්දුල කුමාර මයා	සහකාර කොමිෂන්ස්, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
රී. ජේස්ස් මයා-	ශ්‍රී.ලං.අ.ප.සේ. III

භාෂා සිංහේකරණය

සුඩිල් සිරිසේන මයා	ගුරු උපදේශක, කොට්ඨාස අධ්‍යාපන කාර්යාලයය, කොළඹ

ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිදිලනය කිරීම සඳහා උපදෙස්

ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල්වල ක්‍රියාත්මක විෂයමාලාව යුත්ති ප්‍රතිපාදනය කරමින් සකස් වූ නව විෂයමාලාව 2015 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ. මෙතෙක් කාලයක් ගුරු හවතුන් විසින් සිය ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් කාර්යාවලිය සංවිධානය කර ගැනීම සඳහා සහාය කරගත් ගුරු මාර්ගෝපදේශය සංග්‍රහය වෙනුවට මින් ඉදිරියට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය ගුරු කොට ගැනීමට සිදුවනවා ඇත. කාර්ය පහසුව සඳහා ගුරු මාර්ගෝපදේශයෙහි විෂය නිර්දේශය ද ඇතුළත් කර ඇත.

එක් එක් ප්‍රධාන නිපුණතාව යටතේ අදාළ ග්‍රේණියට තියමිත වූ සුවිශේෂ නිපුණතා මට්ටමක් හෝ මට්ටම කිපයක් සඳහා අවශ්‍ය පාඩම් සැලසුම් කර ගැනීමට දායක කරගත හැකි උපදෙස් සමුහයකින් මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය සමන්විත වේ. අදාළ නිපුණතා මට්ටම මොනවා ද යන්නත් ඒ සඳහා ගත කිරීමට යෝජිත කාලවිශේෂ සංඛ්‍යාවත්, මෙහි ඇතුළත් කර ඇත.

පාඩම් අවසානයේ දිජ්‍යෙයන් විසින් ලගා කරගත යුතු ඉගෙනුම් එල මොනවා ද යන්න පැහැදිලි ව දක්වා ඇති අතර මෙම මගින් දැනුම්, කුසලතා හා ආකල්ප යන තිබේ කේෂනු යටතේ දිජ්‍යෙයන්ගෙන් අපේක්ෂිත වර්යායාත්මක වෙනස්කම් පිළිබඳ ව ගුරු හවතාට පුරුණ නිගමනයකට පැමිණීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම සිදු කර ඇත. එමෙන්ම සලකා බැලිය යුතු විෂය සන්ධාරයේ ගැඹුර හා එහි සීමා නිර්ණය කිරීමට ද ඉගෙනුම් පල උපයෝගි කර ගත හැකි ය.

ගුරු මාර්ගෝපදේශයෙහි සඳහන් කර ඇති පාඩම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස් කොටසෙහි අදාළ කාලවිශේෂ සංඛ්‍යාව තුළ ගුරු හවතා විසින් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කාර්යාවලිය සංවිධානය කරගත යුතු ආකාරයත් එය කළමනාරකරණය කරගත යුතු ආකාරයත් පිළිබඳ යෝජනාවලියක් අන්තර්ගත වේ. ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් පරිසරය හා ගැලපෙන පරිදි මෙහි අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කර ගැනීමට ගුරු හවතාට පුරුණ නිදහසක් ඇති අතර දිජ්‍යෙයන්ගෙන් ඉගෙනුම් පල කරා ලගා වීම සහතික වන පරිදි එම වෙනස්කම් සිදු කිරීම ගුරු හවතාගේ වගකීමකි.

නිපුණතා මට්ටම කරා ලගා වීමත් සමග දිජ්‍යෙයන්ගෙන් තුළ තහවුරු විය යුතු මූලික සංකල්ප හා භාවිත තාක්ෂණික වැන් මොනවා ද යන්න මෙහි සඳහන් කර ඇත. මෙම සංකල්ප හා වැන් පිළිබඳ ව අපේක්ෂිත සාධනය කරා දිජ්‍යෙයන්ගෙන් ලගා වී ඇත්ද යන්න ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය මගින් තහවුරු කරගත හැකි යුතු ව ඇත.

විද්‍යාව විෂය ඉගැන්වීම විමර්ශනාත්මක එළඹුමක් සහිත ව ප්‍රායෝගික කළයේ කළ යුතු බැවින් ඒ සඳහා අනෙකුත් විෂයවලට සාපේක්ෂ ව විශාල ප්‍රමාණයක් ද්‍රව්‍ය, උපකරණ හා මෙවලම් භාවිත කළ යුතු වේ. යෝජිත පාඩම් සංවර්ධන උපායමාර්ග සඳහා අවශ්‍ය වන අවම සම්පත් ගුණාත්මක යෙදුම් ලෙස මෙහි දක්වා ඇත. යෝජිත පාඩම් සැලසුමට වෙනස් වූ ක්‍රියාමාර්ග ගුරු හවතා විසින් හඳුන්වා දීමට අදහස් කරන්නේ නම් රේඛ අනුකූල ව ගුණාත්මක යෙදුම්වල අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කර ගත යුතු වේ.

යම් ඉගෙනුම් පරිසරයක් තුළ ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය සාර්ථක වූවා ද යන්න මැන බැවිම මගින් ප්‍රතිපෙෂීණ ලබා ගැනීමටත් ඒ අනුව ප්‍රතිකාරිය ක්‍රම යොදා ගැනීමටත් අවකාශ සැලස්. මේ සඳහා පුදුසු ඇගයීම් හා තක්සේරුකරණ ක්‍රමවේද ද සැම එකකයක් අවසානයේ දී ම යෝජනා කර ඇත. අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටම කරා දිජ්‍යෙයන්ගෙන් එළඹුමක් ඇත්ද යි පරීක්ෂා කර බැලීම මෙහි දී අපේක්ෂිත යි. පාඩම් අතරතුරේ දී හෝ අවසානයේ දී ඇගයීම් හා තක්සේරුකරණ ක්‍රියාවලියේ යෙදීමට හැකි වන අතර ඒ සඳහා දිජ්‍යෙයන්ගෙන් සහාය ලබා ගැනීමට වුවද ගුරු හවතාට නිදහස ඇත. මෙහි දී ගුරු මාර්ගෝපදේශයෙහි මුලින් සඳහන් කර ඇති ජාතික අරමුණු, මූලික නිපුණතා හා විද්‍යා විෂයමාලාවේ අභිමතාර්ථ කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි.

පටුන

පිටු අංකය

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණීවිඩය

ii

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණීවිඩය

iii

විෂයමාලා කමිටුව

iv

ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිශීලනය කිරීම සඳහා උපදෙස්

v

විෂය නිරද්‍රයේ අන්තර්ගතය

vii

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා උපදෙස්

1

හැඳින්වීම

යිජ්‍යායා විද්‍යාත්මක ජීවන රටාවකට යොමු කරමින් ඒ ඔස්සේ මූලික වගයෙන් පුද්ගල සංවර්ධනයටත්, ද්‍රව්‍යීයික වගයෙන් ජාතික සංවර්ධනයටත්, මග පාදමින්, අනනුවුත්, ආය්වර්යවත්වුත්, සමෘද්ධීමත්වුත්, ශ්‍රී ලංකාවක් බිජි කිරීම විද්‍යා විෂයයේ සංජ්‍යා අභිමතාර්ථය වෙයි.

එම උදාර පරමාර්ථය ඉටු කර ගැනීමේ කුමානුකූල පදනමක් ලෙස විද්‍යා විෂය සඳහා ම සුවිශේෂී වූ අරමුණු සමුදායක් පිහිටුවා ගෙන ඇත. එම අරමුණු ජය ගැනීමට නම් ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයෙන් පසු 6 ගේ ශිෂ්‍යවාසියෙන් සිජ්‍යායා ආස්වාදනක ලෙස විද්‍යා විෂයය හැඳිරිය යුතු වෙයි. ඔබ අතට පත් ව ඇත්තේ ඒ සඳහා සකස් කරන ලද විෂය නිරදේශය යි.

ඉතා ඉහළ සාක්ෂරතා මට්ටමකට හිමිකම් කියන, ඒ මෙන් ම ලෝකයේ අනෙකුත් රටවල් හා අද්විතීය අධ්‍යාපන මට්ටමක් පවත්වා ගෙන යන ශ්‍රී ලංකාව, සාමාන්‍යයෙන් වසර අටකට වරක් ස්වකීය පාසල් විෂයමාලාව සම්ක්ෂණයට හාජ්‍යය කරමින් ද, කළ යුතු සංශෝධන, ප්‍රතිසංස්කරණ හා සංවර්ධන සිදු කරමින් ද, යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ.

ඒ අනුව 2015 දී මෙසේ ඉදිරිපත් කෙරෙනුයේ ඩුඩේක් පවත්නා තිපුණුතා පාදක විද්‍යා විෂයමාලාවේ ම සංස්කරණයකි. 2007 දී පාසල් පද්ධතියට හඳුන්වා දෙනු ලැබූ විෂයමාලාව සම්බන්ධයෙන් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මෙන් ම වෙනත් පරිබාහිර අධ්‍යාපන ආයතන විසින් කරන ලද පරේයේෂණවල ප්‍රතිඵලත්, පාසල්වල සහ විවිධ කේත්තුවල විද්‍යාවක් ප්‍රජාව විසින් අනාවරණය කර පෙන්වන ලද තොරතුරු සහ දත්ත සමූහයත් සැලකිල්ලට ගනිමින්, මෙම වෙනස්කම් සිදු කර ඇත.

නව විෂයමාලාව ගුරු හවතාට ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය වඩාත් හොඳින් සංවිධානය කර ගත හැකි වන පරිදි වඩාත් වැඩි කාලයක් ලබා දී ඇති අතර, පැවැති විෂයමාලාවේ බර අඩු කරමින් යම් යම් විෂය කොටස් ඉවත් කර, අතහවායා කරණු ඇතුළත් කර ඇත. ඒ විට ගුරු හවතාට ස්වකීය නිරමාණයීලි කුමවේද අනුව පන්ති කාමර ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ යෙදීමට වඩාත් වැඩි නිදහසක් ලැබෙනු ඇත.

0.1 ජාතික අරමුණු

- (i) මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනීමින් ජාතික එකාබද්ධතාව, ජාතික සාපුරු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩනැගීම සහ ශ්‍රී ලංකිය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම
- (ii) වෙනස් වන ලෝකයක අනියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මානැගි දායාද හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම
- (iii) මානව අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම, නාදයාංගම බැඳීමකින් යුතු ව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලැකිලිමත් වීම යන ගුණාග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහළු වන සමාජ සාධාරණයන්ට සම්මත සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබී වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම
- (iv) පුද්ගලයින් ගේ මානසික හා ගාරීරික සූව සම්පත් සහ මානව අයයෙන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- (v) සුසමාහිත වූ සමබර පොරුෂයක් සඳහා නිර්මාපණ හැකියාව, ආරම්භක ගක්තිය, විවාරණිලී වින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් දිනාත්මක අංග ලුක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම
- (vi) පුද්ගලයා ගේ සහ ජාතියේ ජ්‍රී ගුණය වැඩි දියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන එලදායී කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම
- (vii) දිසුයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් කුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩ ගැසීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයින් සුදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනුප්‍රේෂණ අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම
- (viii) ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගොරවනීය ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට දායක වන යුක්තිය, සමානත්වය සහ අනෙක්නා ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෝෂණය කිරීම
ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සහාවේ වාර්තාව - (2003)

මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය කුළුන් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා පෙර සඳහන් ජාතික අරමුණු මුදුන්හත් කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

(i) සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රුපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනුකාශී හතරක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

සාක්ෂරතාව :සාවධානව ඇශ්‍රුමිකන් දීම, පැහැදිලි ව කතා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව ලිවීම. එලදායී අයුරින් අදහස් පුවමාරු කර ගැනීම.

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම :හාන්ඩ්, අවකාශය හා කාලය, ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා කුමානුකුල ඉලක්කම් හාවිතය.

රුපක භාවිතය :රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබඳ කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගලපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම.

තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය : පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේ දී ද සේවා පරිග්‍රයන් තුළ දී ද පොද්ගලික ජ්විතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම.

(ii) පොරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

- නිර්මාණයීලි බව, අපසාරී වින්තනය, ආරම්භක ගක්තිය, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විවාරයීලි හා විග්‍රාත්මක වින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, නව සෞයා ගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වර්ගීය කුසලතා
- සුංජු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ගක්තිය සහ මානව අනිමානයට ගරු කිරීම වැනි අයයෙන්.
- විත්තවේහි බුද්ධීය.

(iii) පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාජික, ජේවු සහ හොතික පරිසරයන්ට අදාළ වේ.

සාමාජ පරිසරය : ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාරයීක සාමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදීතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුතුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සාමාජ සම්බන්ධතා, පොද්ගලික වර්යාව, සාමාන්‍ය හා ගෙනිතික සම්පූදායයන්, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්.

ජේවු පරිසරය : සංඛ්‍යා ලේඛිකය, ජනතාව සහ ජේවු පද්ධතිය, ගස්වැල්, වනාන්තර, මූහුදු, ජලය, වාතය සහ ජීවය- ගාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදී බව හා කුසලතා.

හොතික පරිසරය : අවකාශය, ගක්තිය, ඉන්ධන, ඉව්‍ය, හාන්ඩ් සහ මිනිස් ජීවිතයට ඒවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇශ්‍රුම්, නිවාස, සෞයා, සුව පහසුව, නින්ද, නිස්කළංකය, විවේකය, අපදුව්‍ය සහ මළපන කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීතාව හා කුසලතාව. ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජීවත් වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගු වේ.

- (iv) වැඩ ලේඛයට සූදානම් වීමේ නිපුණතා
ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම
තම වෘත්තීය ලැයිය සහ අභියෝගතා හඳුනා ගැනීම
හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම සහ වාසිදායක හා තිරසාර ජ්වනෝපායක නිරත වීම යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නිපුක්තිය හා සම්බන්ධ කුසලතා
- (v) ආගම සහ ආචාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා
පුද්ගලයන්ට තම දෙනික ජ්වනයේ දී ආචාරයම්, සඳාවාරාන්මක හා ආගමානුශාල හැකිරීම රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අගයයන් උකහා ගැනීම හා ස්වේයකරණය
- (vi) ක්‍රිඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ නිපුණතා
සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රිඩා හා මලල ක්‍රිඩා, විනෝදාංග හා වෙනත් නිරමාණාත්මක ජ්වන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂීක අත්දැකීම්
- (vii) 'ඉගෙනීමට ඉගෙනීම' පිළිබඳ නිපුණතා
ශීෂුයන් වෙනස් වන, සංකීරණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලේඛයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා රට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් ස්වාධීන ව ඉගෙන ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයින් හට ගක්තිය ලබා දීම.

6 -11 විද්‍යා විෂයමාලාවේ අනිමතාර්ථ

- ආස්ථාද්‍ර්වතක ඉගෙනුම් පරිසරයක් කුළින් විද්‍යාත්මක සංකල්ප හා මූලධර්ම ක්‍රමානුකූල ව ගෞචිනගා ගනියි.
- විද්‍යාවේ ක්‍රියාවලි හා විද්‍යාත්මක ක්‍රමය උච්ච අයුරින් යොදා ගනිමින් ගැටලු විසඳීමට අවශ්‍ය නිපුණතා වර්ධනය කර ගනියි.
- පරිසර සම්පත්වල විහාරනා අවබෝධ කර ගනිමින් එම සම්පත් ප්‍රජාගේවර ව කළමනාකරණය කිරීමට අවශ්‍ය නිපුණතා වර්ධනය කර ගනියි.
- ගාරීරික හා මානසික වශයෙන් සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජ්‍යෙෂ්ඨ රටාවක් සඳහා විද්‍යා ඇානය යොදා ගැනීමට අදාළ නිපුණතා වර්ධනය කර ගනියි.
- දේශයේ සංවර්ධනයට දායක විය හැකි සාර්ථක පුරවැසියකු ලෙස සාමුහික ව ජ්‍යෙෂ්ඨ වීම සඳහා ද, වැඩිදුර අධ්‍යාපනය හා අනාගත රැකියා සඳහා ද, අවශ්‍ය නිපුණතා වර්ධනය කර ගනියි.
- ස්වභාවික සංසීද්ධි හා විශ්වය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක පදනම අවබෝධ කර ගැනීමට අවශ්‍ය නිපුණතා වර්ධනය කර ගනියි.
- බලය හා ගක්තිය හාවතියේ දී එලදායිතාව හා කාර්යක්ෂමතාව ප්‍රශ්නයේ මට්ටමකට වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා උච්ච තාක්ෂණය යොදා ගැනීමට උත්සුක වේයි.
- විද්‍යාවේ ගතික ස්වභාවය සහ සීමා හඳුනා ගෙන එදිනෙදා ජ්‍යෙෂ්ඨයේ අත්විදින සිදුවීම සහ විවිධ මාධ්‍ය ඔස්සේ ලැබෙන තොරතුරු විද්‍යාත්මක නිර්ණායක අනුව අගැයීමේ කුසලතා වර්ධනය කර ගනියි.

ඉගැන්වීමේ අනුපිළිවෙළ

පාසල් වාරය	නිපුණතා මට්ටම	කාලචේද ගණන
පළමුවන වාරය	1.1 සපුළුප ගාකවල රුපීය ලක්ෂණ ගවේශණය කරයි.	10
	1.2 සපුළුප ගාකවල මූලිකාංගවල විවිධක්වය ගවේශණය කරයි.	08
	3.1 ස්ථීති විද්‍යාත්‍ය හා සබැදි සංකල්ප වර්යනය කර ගනියි.	08
	3.2 ස්ථීති විද්‍යාත්‍ය යේ මූලික සංකල්පවල ප්‍රායෝගික හාවිත ආදර්ශනය කරයි.	10
	3.3 විද්‍යාත්‍ය වූම්හක ප්‍රේරණය ආදර්ශනය කරයි.	10
	3.4 විද්‍යාත්‍ය ජනනය කිරීමට අදාළ සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.	06
	2.1 ජලයේ කාරුරයන් ආදර්ශනය කරයි.	07
	2.2 නිවස ආග්‍රිත විවිධ ද්‍රව්‍ය අම්ල හා හස්ම ලෙස වර්ග කරයි.	08
	1.3 පෘෂ්ඨවායින් හා පෘෂ්ඨවායින් වෙන්කර හඳුනා ගැනීම සඳහා තිරණයක ඉදිරිපත් කරයි.	03
	1.4 ජීවීන්ගේ පරිසර අනුවර්තන ගවේශණය කරයි.	08
දෙවන වාරය	1.5 ජීවීන් වර්ගීකරණය සඳහා දෙබෙදුම් සුවි හාවිත කරයි.	08
	3.5 සරල ක්‍රියාකාරකම් ආග්‍රිත ව ගක්ති ආකාරවල හාවිත ආදර්ශනය කරයි.	08
	4.1 පාලිවියේ වූම්හය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ආකාති තිපදවා හාවිත කරයි.	08
	3.6 ජායා ඇතිකිරීම පිළිබඳ සංසීද්ධී ආදර්ශනය කරයි.	10
	3.7 දරුණු මගින් ඇති කරන ප්‍රතිඵ්‍යුම්වල ස්වභාවය අන්වේශණය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.	08
	1.6 අන්වීක්ෂය තිවැරදි ව හාවිත කරයි.	07
	3.8 ධිවනිය ජනනයට හා සම්පූළුණයට අදාළ සරල ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.	08
	1.7 ජීවයේ සංවිධාන මට්ටම් අන්වේශණය කරයි.	08
	1.8 මානව ආභාර ජීරණ පද්ධතිය සහ ග්‍රෑසන පද්ධතිය ආග්‍රිත වූම්හ ක්‍රියා සම්බන්ධතා අනාවරණය කරයි.	08
තුන්වන වාරය	4.2 වායුගෝලය පිළිබඳ දැනුම් ප්‍රදර්ශනය කරයි.	10
	3.9 උෂ්ණත්වමාන නිවැරදි ව පරිහරණය කරයි.	08
	3.10 තාප සංක්‍රාමණ තුම හා ඒවායේ සමහර බලපෑම් ආදර්ශනය කරයි.	10
	4.3 පාසේ විවිධ ආකාර හා එහි සංයුතිය අනාවරණය කරගැනීම සඳහා විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.	08
	3.11 දුර සහ විස්ත්‍රාපනය යන සංකල්ප අවබෝධ කර ගනිමින් ඒවා ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.	05
	1.9 ආහාරයක ඇති පෝෂක හඳුනා ගැනීම සඳහා සරල පරික්ෂණ සිදු කරයි.	05
තුන්වන වාරය	4.4 ස්වාභාවික සම්පතක් ලෙස බනිජ හා පාෂාණ වල ඇති වැශගත්කම පිළිබඳ දැනුම් ප්‍රදර්ශනය කරයි.	05
	4.5 ගක්ති ප්‍රහව තිරසර ලෙස හාවිත කිරීම සඳහා කටයුතු කරයි.	05

නිපුණතාව 1 - ජෝඩ් පදනම් එලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ හා ජෝඩ් කියාවලි අන්වේෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් පල	කාලවීශේද ගණන
1.1 සපුෂ්ප ගාකවල රුපීය ලක්ෂණ ගෙවීමෙන් කරයි. 1.2 සපුෂ්ප ගාකවල මූලිකාංගවල විවිධක්වය ගෙවීමෙන් කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> සපුෂ්ප ගාකවල රුපීය ලක්ෂණ <ul style="list-style-type: none"> ගාකයක කොටස් බේජ, එල, කද, මුල් හා පතුවල විවිධ ආකාර ද්විවීජපත්‍රී ප්‍රූජ්පයක කොටස් 	<ul style="list-style-type: none"> සපුෂ්ප හා අපුෂ්ප ගාක සඳහා උදාහරණ ලියයි. සපුෂ්ප ගාකයක ප්‍රධාන කොටස් නම් කරයි. බේජ, එල, කද, මුල් සහ පතුවල විවිධත්වය විස්තර කරයි. ප්‍රූජ්පයක කොටස් හඳුනා ගනියි. ප්‍රූජ්පයක ප්‍රධාන කොටස්වල කාර්යයන් සඳහන් කරයි. ද්විවීජපත්‍රී සහ ඒකවීජපත්‍රී ගාකවල බාහිර ලක්ෂණ නිරික්ෂණය කර ඒවායේ ප්‍රධාන කොටස් හඳුනා ගනියි. නිද්රියක හාවිත කරමින් ඒකවීජ හා ද්විවීජපත්‍රී ගාකවල වෙනස්කම් හඳුනා ගනියි. බේජ ඒකතුවක් පිළියෙළ කරයි. විවිධ බේජ, එල, කද, මුල් හා පතුවල රුප සටහක් අදියි. ද්විවීජ පත්‍රී ප්‍රූජ්පයක් ඇදේ කොටස් නම් කරයි. ජෝඩ් විවිධත්වය අගය කරයි. 	10
1.3 පාෂ්චිච්චින් හා අපාෂ්ච්චින් වෙන්කර හඳුනා ගැනීම සඳහා තිරිණායක ඉදිරිපත් කරයි. 1.4 ජීවීන්ගේ පරිසර අනුවර්තන ගෙවීමෙන් කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> සතුන් <ul style="list-style-type: none"> සතුන්ගේ බාහිර ලක්ෂණ : උදාහරණ ලෙස පාෂ්ච්චින් හා අපාෂ්ච්චින්* විවිධ පරිසරවලට දක්වන අනුවර්තන හැඩිය වර්ණය 	<ul style="list-style-type: none"> අසහාය ලක්ෂණ මත පදනම් ව පාෂ්ච්ච්චින් හා අපාෂ්ච්චින් සංසන්දිතය කරයි. උදාහරණ දක්වමින් ජීවීන් පරිසරයට දක්වන අනුවර්තන විස්තර කරයි. පරිසරයේ ජීවත් වන ජීවීන් විමසමින් ඔවුන්ගේ අසහාය ලක්ෂණ මත පදනම් ව පාෂ්ච්ච්චින් හා අපාෂ්ච්චින් කාණ්ඩා කරයි. ජීවීන්ට පරිසරයේ පැවතීම සඳහා හැඩිය හා වර්ණය දායක වන්නේ කෙසේ ද සි පරීක්ෂණාත්මක ව ආද්රිතනය කරයි. ජෝඩ් විවිධත්වය අගය කරයි. 	08

1.5 ජීවිත් කාණ්ඩගත කිරීම සඳහා දෙබෙදුම් සුව් හාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • වර්ගිකරණය දෙබෙදුම් සුව් 	<ul style="list-style-type: none"> • ජීවිත් කාණ්ඩ ගත කිරීම සඳහා දෙබෙදුම් සුව් හාවිත කළ හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි. • ගාක හා සතුන් කාණ්ඩ ගත කිරීම සඳහා දෙබෙදුම් සුව් හාවිත කරයි. 	03
1.6 අණ්ටික්ෂය නිවැරදි ව හාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ජීව විද්‍යාවේ හාවිත වන සමහර වැදගත් උපකරණ <ul style="list-style-type: none"> • සරල අණ්ටික්ෂය • සංයුත්ත අණ්ටික්ෂය • ඉලෙක්ට්‍රොන් අන්ටික්ෂය • අණ්ටික්ෂය විශේදන බලය හා විශාලනය 	<ul style="list-style-type: none"> • සරල අණ්ටික්ෂයේ හා සංයුත්ත අණ්ටික්ෂයේ ප්‍රධාන කොටස් හඳුනා ගනියි. • සංයුත්ත අණ්ටික්ෂයේ විවිධ කොටස්වල කෘත්‍යය විස්තර කරයි. • ජීවිද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ ඉලෙක්ට්‍රොන් අණ්ටික්ෂය හාවිතයේ වැදගත්කම විස්තර කරයි. • විශේදන බලය හා විශාලනය යන වචනවල අර්ථය පැහැදිලි කරයි. • සංයුත්ත අණ්ටික්ෂය නිවැරදි ව හාවිත කරයි. • අන්ටික්ෂය හාවිතයෙන් ගාක හා සත්ත්ව සෙසල නිවැරදි ව නිරික්ෂණය කරයි. • අන්ටික්ෂය පරෙස්සමෙන් පරිහරණය කළ යුතු බව පිළිගනියි. 	08
1.7 ජීවයේ සංවිධාන මට්ටම අන්වේෂණය කරයි. 1.8 මානව ආහාර ජීරණ පද්ධතිය සහ ග්‍රෑවසන පද්ධතිය ආස්ථිත ව්‍යුහ කෘත්‍ය සම්බන්ධතා අනාවරණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ජීවයේ සංවිධාන මට්ටම <ul style="list-style-type: none"> • සෙසලය • පටකය • අවයවය • පද්ධතිය • ජීවියා • ආහාර ජීරණ පද්ධතිය • ග්‍රෑවසන පද්ධතිය 	<ul style="list-style-type: none"> • ජීවියා දක්වා වූ සංවිධාන මට්ටමවල අනුතුමාධිපත්‍යය දක්වයි. • රුපසටහන් උපයෝගි කර ගනිමින් මානව ආහාර ජීරණ පද්ධතියේ ව්‍යුහය විස්තර කරයි. • රුපසටහන් උපයෝගිකර ගනිමින් මානව ග්‍රෑවසන පද්ධතියේ ව්‍යුහය විස්තර කරයි. • විවිධ සංවිධාන මට්ටම හඳුනා ගැනීම සඳහා ජීවිත් නිරික්ෂණය කරයි. • මානව ආහාර ජීරණ පද්ධතිය සහ ග්‍රෑවසන පද්ධතිය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ආකෘති නිපදවයි. • ජීවයේ සංවිධානයේ සංකීරණත්වය අගය කරයි. 	08

1.9 ආහාරයක ඇති පෝෂක හඳුනා ගැනීම සඳහා සරල පරීක්ෂණ සිදු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ● ආහාර සහ පෝෂණය ● ආහාර සඳහා පරීක්ෂා 	<ul style="list-style-type: none"> ● කාබොහයිඩිරේට, ප්‍රෝවීන, ලිපිඩ, විටමින හා බනිජ ලවණ ආදිය ආහාරවල ඇති පෝෂක ලෙස ප්‍රකාශ කරයි. ● කාබොහයිඩිරේට ප්‍රෝවීන, ලිපිඩ, විටමින හා බනිජ ලවණ ආදිය අඩංගු ආහාර සඳහා උදාහරණ සපයයි. ● කාබොහයිඩිරේට, ප්‍රෝවීන හා ලිපිඩ හඳුනා ගැනීම සඳහා සරල පරීක්ෂණ පවත්වයි. ● තුළිත ආහාර වේළක ගිරයට අවශ්‍ය සියලු පෝෂා පදාර්ථ අඩංගු බව පිළිගනියි. 	08
---	--	--	----

නීපුණතාව 2 - ජ්‍යෙන තත්ත්වය ඉහළ තැබූමේ අරමුණින් යුතු ව පදාර්ථය, පදාර්ථයේ ගුණ හා ඒවායේ අන්තර්ක්‍රියා ගෙවීමෙන් නිසුරු කරයි.

නිපුණතා මට්ටම	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් පල	කාලවීෂේද ගණන
2.1 ජලයේ කාර්යයන් ආදර්ශනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ජලයේ කාර්යයන් <ul style="list-style-type: none"> දාවකයක් සිසිලන කාරකයක් මාධ්‍යයක් 	<ul style="list-style-type: none"> ජලය දාවකයක් සිසිලනකාරකයක් සහ මාධ්‍යයක් ලෙස හවිත කරන අවස්ථා සඳහා උදාහරණ සපයයි. ඡේවයේ මාධ්‍යය ලෙස ජලයේ වැදගත්කම උකහා දක්වයි. ජලය දාවකයක් සහ සිසිලන කාරකයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක ආකාර ආදර්ශනය කරයි. දාවකයක් සිසිලන කාරකයක් ස්නේහකයක් සහ මාධ්‍යයක් ලෙස ජලයේ වැදගත්කම අගය කරයි. 	06
2.2 නිවස ආග්‍රිත විවිධ ද්‍රව්‍ය අම්ල හා හස්ම ලෙස වර්ග කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> අම්ල සහ හස්ම <ul style="list-style-type: none"> දෑරුකක හාවිත කර අම්ල හා හස්ම හඳුනා ගැනීම නිවසේ හා පාසලේ ඇති අම්ල හා හස්ම ලේඛනගත කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> අම්ල හා හස්ම වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට හාවික කළ හැකි ද්‍රව්‍ය ඇති බව ප්‍රකාශ කරයි. නිවසේ හා පාසලේ ඇති අම්ල හා හස්ම ලේඛනගත කරයි. ආම්ලික හෝ භාස්මික ගුණ තොපොත්වන උදාසීන ගුණ දක්වන ද්‍රව්‍ය ඇති බව ප්‍රකාශ කරයි. 	07

	<p>විද්‍යාතාරයේ ඇති අමුල හා හස්ම</p>	<ul style="list-style-type: none"> සමහර ගාක නිස්සාරක එකතු කර ඇති විට දී විවිධ උවණ්වල සිදු වන වර්ණ විපර්යාස නිරීක්ෂණය කරයි. ලිටිමස් හා pH කඩාසි හාවිත කරමින් දී ඇති උවණ අමුල හා හස්ම ලෙස වර්ග කරයි. විවිධ ද්‍රව්‍ය ආම්ලික හා උදාසික හා උදාසින යන්න පදනම් කර ගනීමින් වර්ග කළ හැකි බව පිළිගනියි. 	
--	--	--	--

තිපුණුව 3 - කාර්යක්ෂමතාව හා එල්දායිතාව ප්‍රශ්න් මට්ටමෙන් පවත්වා ගනීමින් විවිධ ශක්ති, පදාර්ථ සමඟ දක්වන අන්තර්ක්‍රියා සහ ශක්ති පරිවර්තන හාවිත කරයි.

තිපුණුව මට්ටම	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිෂේෂ ගණන
3.1 ස්ථීති විද්‍යුතය හා සබඳ සංක්ෂීප වර්ධනය කර ගනියි.	<ul style="list-style-type: none"> ස්ථීති විද්‍යුතය <ul style="list-style-type: none"> වස්තුවක් ආරෝපණය කිරීම ආකර්ෂණය හා විකර්ෂණය ස්ථීති විද්‍යුත් ආරෝපණ <ul style="list-style-type: none"> ධන ආරෝපණ සෘණ ආරෝපණ ධාරීතුක <ul style="list-style-type: none"> ආරෝපණය හා විසර්ජනය 	<ul style="list-style-type: none"> ස්ථීති විද්‍යුත් ආරෝපණ පිළිබඳ එතිහාසික පසුව්ම කෙටියෙන් සඳහන් කරයි. පොදු සම්මුත හාවිත කරමින් වස්තුවක් දන හා සෘණ ලෙස ආරෝපණය කරන ආකාරය විස්තර කරයි. ධන හා සෘණ ලෙස විද්‍යුත් ආරෝපණ වර්ග දෙකක් ඇති බව පවසයි. විද්‍යුත් ආරෝපණ තාවකාලික ව ගබඩාකර තබාගත හැකි උපකරණයක් ලෙස බාරිතුකය සඳහන් කරයි. ඇතිල්ලීමේ ක්‍රමය හාවිත කරමින් වස්තුවක් ආරෝපණය කරයි. ආකර්ෂණය හා විකර්ෂණය උපයෝගි කර ගනීමින් විද්‍යුත් ආරෝපණ වර්ග දෙකක් ඇති බව පෙන්වීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරයි. බාරිතුකයක ආරෝපණ හා විසර්ජන ගුණ ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. 	08
3.2 ස්ථීති විද්‍යුතයේ මූලික සංක්ෂීපවල ප්‍රායෝගික හාවිත ආදර්ශනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ස්ථීති විද්‍යුත් ආරෝපණ <ul style="list-style-type: none"> වස්තුවක් ආරෝපණය කිරීම ආකර්ෂණය හා විකර්ෂණය ස්ථීති විද්‍යුත් ආරෝපණ <ul style="list-style-type: none"> ධන ආරෝපණ සෘණ ආරෝපණ ධාරීතුක <ul style="list-style-type: none"> ආරෝපණය හා විසර්ජනය 	<ul style="list-style-type: none"> ස්ථීති විද්‍යුත් ආරෝපණ පිළිබඳ එතිහාසික පසුව්ම කෙටියෙන් සඳහන් කරයි. පොදු සම්මුත හාවිත කරමින් වස්තුවක් දන හා සෘණ ලෙස ආරෝපණය කරන ආකාරය විස්තර කරයි. ධන හා සෘණ ලෙස විද්‍යුත් ආරෝපණ වර්ග දෙකක් ඇති බව පවසයි. විද්‍යුත් ආරෝපණ තාවකාලික ව ගබඩාකර තබාගත හැකි උපකරණයක් ලෙස බාරිතුකය සඳහන් කරයි. ඇතිල්ලීමේ ක්‍රමය හාවිත කරමින් වස්තුවක් ආරෝපණය කරයි. ආකර්ෂණය හා විකර්ෂණය උපයෝගි කර ගනීමින් විද්‍යුත් ආරෝපණ වර්ග දෙකක් ඇති බව පෙන්වීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරයි. බාරිතුකයක ආරෝපණ හා විසර්ජන ගුණ ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. 	

3.3 විද්‍යුත් වූම්භක ප්‍රේරණය ආදර්ශනය කරයි. 3.4 විද්‍යුලිය ජනනය කිරීමට අදාළ සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • විද්‍යුත් ප්‍රහව <ul style="list-style-type: none"> • රසායනික කේෂ • බිඩිනමෝව • සූර්ය කේෂ • AC සහ DC 	<ul style="list-style-type: none"> • විවිධ රසායනික කේෂ ලේඛනගත කරයි. • බිඩිනමෝවේ මූලධර්මය විද්‍යුත් වූම්භක ප්‍රේරණය බව ප්‍රකාශ කරයි. • විද්‍යුත් ප්‍රහවයක් ලෙස සූර්ය කේෂය හඳුනා ගනියි. • විද්‍යුත් බාරාව සරල බාරාව (AC) සහ ප්‍රත්‍යවර්තන බාරාව (DC) ලෙස පවතින බව ප්‍රකාශ කරයි. • විද්‍යුලිය ජනනය කිරීම සඳහා සරල කේෂය නිර්මාණය කරයි. • විද්‍යුත් වූම්භක ප්‍රේරණ සංසිද්ධිය ආදර්ශනය කරයි. • සරල බිඩිනමෝවක් නිර්මාණය කරයි. • සූර්ය කේෂ හාවිත කරමින් සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. • AC- DC ජෙනරේටරය හෝ සුයුසු උපකරණ හාවිත කරමින් AC හා DC ආදර්ශනය කරයි. • විද්‍යුත් ප්‍රහව නිර්මාණයිලි ව හාවිත කළ යුතු බව පිළිගනියි. 	10
3.5 සරල ක්‍රියාකාරකම් ආශ්‍රිත ව ගක්ති ආකාරවල හාවිත ආදර්ශනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ගක්ති ආකාර <ul style="list-style-type: none"> • යාන්ත්‍රික • විද්‍යුත් • ගබඳ • ආලෝක • තාප්‍ර • රසායනික 	<ul style="list-style-type: none"> • විවිධ ගක්ති ආකාර සඳහා උදාහරණ සපයයි. • විවිධ ගක්ති ආකාර හාවිත කරන උපකරණ ලේඛනගත කරයි. • විවිධ ගක්ති ආකාරවල හාවිත ආදර්ශනය සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. • විවිධ ගක්ති ආකාරවල හාවිත අගය කරයි. 	08
3.6 ජ්‍යා ඇතිකිරීම පිළිබඳ සංසිද්ධි ආදර්ශනය කරයි. 3.7 දැර්පණ මගින් ඇති කරන ප්‍රතිඵීම්වල ස්වභාවය අන්වේෂණය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ආලෝකය <ul style="list-style-type: none"> • ජ්‍යා • ප්‍රතිඵීම් • තල දැර්පණ • වතු දැර්පණ 	<ul style="list-style-type: none"> • ආලෝකයේ ලක්ෂ්‍යාකාර හා විස්තාත ප්‍රහව අතර ඇති වෙනස්කම් දක්වයි • ජ්‍යා ඇති වීම සඳහා බලපාන සාධක විස්තර කරයි. • තල දැර්පණ හා වතු දැර්පණ මගින් ඇති කරන ප්‍රතිඵීම්වල ස්වභාවය විස්තර කරයි. • විවිධ දැර්පණ වර්ගවල හාවිත දක්වයි. • පාරාන්ද වස්තුවක් මගින් ඇතිකරන ජ්‍යා ආදර්ශනය කරයි. • ජ්‍යා සහ උපජ්‍යා ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. 	10

		<ul style="list-style-type: none"> • අහිසාරී ඇපසාරී හා සමාන්තර ආලෝක කදුම්බ හාවිත කරමින් ජායාවල ස්වභාවය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි . • තල දර්පණ හා වතු දර්පණ මගින් ඇති කරන ප්‍රතිච්මිකම්වල ස්වභාවය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. • ජායා ඇති විම සහ ප්‍රතිච්මික ඇති විම එකිනෙකට වෙනස් සංසිද්ධි බව පිළිගනියි. 	
3.8 ධිවනිය ජනනයට හා සම්ප්‍රේෂණයට අදාළ සරල ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ධිවනිය <ul style="list-style-type: none"> • ධිවනි ජනනය (කම්පනය) • ධිවනි සම්ප්‍රේෂණය <ul style="list-style-type: none"> • වේගය • මාධ්‍ය 	<ul style="list-style-type: none"> • ධිවනිය ජනනය වන්නේ කම්පනවලින් බව පැහැදිලි කරයි. • ධිවනි සම්ප්‍රේෂණය සඳහා මාධ්‍යයක අවශ්‍යතාව පැහැදිලි කරයි. • විවිධ මාධ්‍යවල ගැඩියේ වේගය වෙනස් බව පැහැදිලි කරයි. • සුදුසු වස්තුන් කම්පනය කරමින් ධිවනිය උත්පාදනය කරයි. • විවිධ මාධ්‍යවල ධිවනි සම්ප්‍රේෂණය විවිධ බව ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරයි. • ධිවනිය ජනනය වන්නේ කම්පනවලින් බව පිළිගනියි. • ධිවනි සම්ප්‍රේෂණය සඳහා මාධ්‍යය බලපාන බව පිළිගනියි. 	07
3.9 උෂ්ණත්වමාන නිවැරදි ව පරිහරණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • තාපය සහ උෂ්ණත්වය <ul style="list-style-type: none"> • උෂ්ණත්වය මැනීම • උෂ්ණත්වමාන සහ උෂ්ණත්වයේ ඒකක • තාප සංකුමණය <ul style="list-style-type: none"> • සන්නයනය • සංවහනය • විකිරණය • මූහුදු සුළං සහ ගොඩ සුළං 	<ul style="list-style-type: none"> • හාවිත කරන ඉවය හා යොදාගත්තා පරිමාණය අනුව උෂ්ණත්වමාන වර්ග දෙකක් ඇති බව ප්‍රකාශ කරයි. • උෂ්ණත්වයේ ඒකක සෙල්සියස් අංගක ගාරන්භයිටි අංගක සහ කෙල්වින් අංගක බව ප්‍රකාශ කරයි. • තාපාංකය සහ ද්‍රව්‍යකය යන පද පැහැදිලි කරයි. • මානව ගිරි උෂ්ණත්වය නියත අගයක් ගන්නා බවත් උණ තත්ත්වය නිශ්චිතය කරගැනීම සඳහා වෙවළු උෂ්ණත්වමානය හාවිත කරන බවත් ප්‍රකාශ කරයි. • තාප සංකුමණය සිදු වන කුම පැහැදිලි කරයි. • සංවහනය උපයෝගී කරගනිමින් මූහුදු සුළං සහ ගොඩ සුළං ඇති වන ආකාරය විස්තර කරයි. • වාතයේ පළයේ සහ පසේ උෂ්ණත්වය මැනීම සඳහා සෙල්සියස් උෂ්ණත්වමානය නිවැරදි ව හාවිත කරයි. • ගිරියේ උෂ්ණත්වය මැනීම සඳහා වෙවළු උෂ්ණත්වමානය නිවැරදි ව හාවිත කරයි. • සන්නයනය සංවහනය සහ විකිරණය යන තාප සංකුමණ කුම ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. • උපකරණ නිවැරදි ව හැසිරවීම සහ නිවැරදි මිනුම් ලබා ගැනීම 	10
3.10 තාප සංකුමණ කුම හා ජීවායේ සම්හර බලපැංම ආදර්ශනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • තාපය සහ උෂ්ණත්වය <ul style="list-style-type: none"> • උෂ්ණත්වය මැනීම • උෂ්ණත්වමාන සහ උෂ්ණත්වයේ ඒකක • තාප සංකුමණය <ul style="list-style-type: none"> • සන්නයනය • සංවහනය • විකිරණය • මූහුදු සුළං සහ ගොඩ සුළං 	<ul style="list-style-type: none"> • හාවිත කරන ඉවය හා යොදාගත්තා පරිමාණය අනුව උෂ්ණත්වමාන වර්ග දෙකක් ඇති බව ප්‍රකාශ කරයි. • උෂ්ණත්වයේ ඒකක සෙල්සියස් අංගක ගාරන්භයිටි අංගක සහ කෙල්වින් අංගක බව ප්‍රකාශ කරයි. • තාපාංකය සහ ද්‍රව්‍යකය යන පද පැහැදිලි කරයි. • මානව ගිරි උෂ්ණත්වය නියත අගයක් ගන්නා බවත් උණ තත්ත්වය නිශ්චිතය කරගැනීම සඳහා වෙවළු උෂ්ණත්වමානය හාවිත කරන බවත් ප්‍රකාශ කරයි. • තාප සංකුමණය සිදු වන කුම පැහැදිලි කරයි. • සංවහනය උපයෝගී කරගනිමින් මූහුදු සුළං සහ ගොඩ සුළං ඇති වන ආකාරය විස්තර කරයි. • වාතයේ පළයේ සහ පසේ උෂ්ණත්වය මැනීම සඳහා සෙල්සියස් උෂ්ණත්වමානය නිවැරදි ව හාවිත කරයි. • ගිරියේ උෂ්ණත්වය මැනීම සඳහා වෙවළු උෂ්ණත්වමානය නිවැරදි ව හාවිත කරයි. • සන්නයනය සංවහනය සහ විකිරණය යන තාප සංකුමණ කුම ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. • උපකරණ නිවැරදි ව හැසිරවීම සහ නිවැරදි මිනුම් ලබා ගැනීම 	

		ඒදිනේදා ජීවිතයේ දී වැදගත් වන බව පිළිගනියි.	
3.11 දුර සහ විස්තාපනය යන සංකල්ප අවබෝධකර ගෙනීමින් ඒවා ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> බලය සහ වලිකය <ul style="list-style-type: none"> දුර සහ විස්තාපනය බලය 	<ul style="list-style-type: none"> දුර සහ විස්තාපනය සඳහා උදාහරණ දක්වයි. දුර සහ විස්තාපනය යන සංකල්පවල වෙනසක්ම දක්වයි. දුර සහ විස්තාපනය සඳහා වූ ඒකක දක්වයි. උදාහරණ දක්වමින් ඇදීමක් හෝ තල්ලුවක් ලෙස බලය විස්තර කරයි. විශාලත්වයක් හා දිගාවක් ඇති රාඩියක් ලෙස බලය විස්තර කරයි. බලයේ අන්තර්ජාතික ඒකකය නිවිතනය බව ප්‍රකාශ කරයි. දුර සහ විස්තාපනය යන සංකල්පවල වෙනසක්ම දැක්වීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. ඇදීමක් හෝ තල්ලුවක් ලෙස බලය ආදර්ශනය කිරීමට ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කරයි. ඒදිනේදා ජීවිතයේ දී බලයේ වැදගත්කම පිළිගනියි. 	08

නිපුණතාව 4 -

ස්වාභාවික සංසිද්ධි පිළිබඳ මතා අවබෝධයෙන් දුතු වි, ස්වාභාවික සම්පත් බුද්ධිමතක් ලෙස හා තිරසර ලෙස හාවිත කිරීම සඳහා පාරීවියේ හා අවකාශයේ ස්වාභාවය, ගුණ හා කාර්යාවලි අනාවරණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිෂේෂ ගණන
4.1 පාරීවියේ ව්‍යුහය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා	<ul style="list-style-type: none"> පාරීවි ගුහය පාරීවියේ ව්‍යුහය 	<ul style="list-style-type: none"> පාරීවියේ හරය ප්‍රාවරණය හා කබොල විස්තර කරයි. හු තැටෑ වළනය වන බව ප්‍රකාශ කරයි. 	08

ආකෘති නිපදවා හාවත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ඩු තැටී සහ ඩු තැටී වලනය 	<ul style="list-style-type: none"> • පාරේවියේ අභ්‍යන්තර ව්‍යුහය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් කරයි. • පාරේවියේ අභ්‍යන්තර ව්‍යුහය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ආකෘති සාදයි. • ඩු තැටී වලනය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් කරයි. • පාරේවි කොොලේ ගතික බව පිළිගනියි. 	
4.2 වායුගෝලය පිළිබඳ දැනුම ප්‍රදර්ශනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • වායුගෝලය <ul style="list-style-type: none"> • වායුගෝලයේ ස්තර • වාතය සහ එහි සංසටක 	<ul style="list-style-type: none"> • වායුගෝලයේ ස්තර හරහා පිඩිනය හා උෂ්ණත්වය වෙනස්වන ආකාරය ගුණාත්මක ව විස්තර කරයි. • පරිවර්තනගෝලයේ වාතයේ සංසටක දක්වයි. • වායුගෝලයේ ස්තර හා ඒවායේ ලාක්ෂණික රුපසටහන් මගින් නිරුපණය කරයි. • පාරේවිය මත ජ්වලයේ පැවැත්ම සඳහා වායුගෝලයේ වැදගත්කම වටහා ගනියි. 	08
4.3 පසේ විවිධ ආකාර හා එහි සංයුතිය අනාවරණය කරගැනීම සඳහා විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පස <ul style="list-style-type: none"> • පස ආකාර • පසේ සංයුතිය <ul style="list-style-type: none"> • පාංශ වාතය පාංශ ජලය පාංශ ජ්වේන් සහ කාබනික ද්‍රව්‍ය • පාංශ බාධනය 	<ul style="list-style-type: none"> • පසේ විවිධ ආකාර නම් කරයි. • පසේ විවිධ ආකාර සංස්කේෂණය කරයි. • පසේ සංයුතිය දක්වයි. • පසේ සංසටක සහ ඒවායේ ක්‍රියාකාරීත්වය විස්තර කරයි. • පාංශ පැනිකඩික ආකෘතියක් නිපදවයි. • පසේ වාතය, ජලය, ජ්වේන් සහ කාබනික ද්‍රව්‍ය ඇති බව ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. • පසේ විවිධ ආකාරවල සංසටක නිරික්ෂණය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. • පාංශ බාධනය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. • පසේ සංසටක සහ පාංශ බාධනයට අදාළ වාර්තා පින්තුර සහ ජායාරූප එකතු කරයි. 	10
4.4 ස්වාභාවික සම්පතක් ලෙස බනිජ හා පාඨාණවල ඇති වැදගත්කම පිළිබඳ දැනුම ප්‍රදර්ශනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • බනිජ හා පාඨාණ <ul style="list-style-type: none"> • ලාක්ෂණික • බනිජ හා පාඨාණ වර්ග • පාඨාණ ජීරණය 	<ul style="list-style-type: none"> • බනිජ හා පාඨාණවල ලාක්ෂණික ප්‍රකාශ කරයි. • බනිජ හා පාඨාණ වෙන් කර දක්වයි. • පාඨාණ ජීරණයේ යාන්ත්‍රණය පැහැදිලි කරයි. • පාඨාණ වතුය පැහැදිලි කරයි. 	05

	<ul style="list-style-type: none"> පාඨාණ වකුය 	<ul style="list-style-type: none"> විවිධ බනිජ හා පාඨාණ වල එකතුවක් සාදයි. පින්තුර හා ඡායාරූප යොදා ගනීමින් පාඨාණ වකුය නිරුපණය කරයි. ස්වාභාවික සම්පත් ලෙස බනිජ හා පාඨාණ වල ඇති වැදගත්කම අවධාරණය කරයි. බනිජ හා පාඨාණ සීමිත සම්පත් බවත් ඒවා තිරසර ලෙස භාවිත කළ යුතු බවත් පිළිගනියි. 	
4.5 ගක්ති ප්‍රහව තිරසර ලෙස හාවිත කිරීම සඳහා කටයුතු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ගක්ති ප්‍රහව <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රතිඵනනීය ප්‍රතිඵනනීය නොවන 	<ul style="list-style-type: none"> පුනර්ජනනීය ගක්ති ප්‍රහව හා පුනර්ජනනීය නොවන ගක්ති ප්‍රහව යන පද විස්තර කරයි. පුනර්ජනනීය ගක්ති ප්‍රහව හා පුනර්ජනනීය නොවන ගක්ති ප්‍රහව සඳහා උදාහරණ සපයයි. පුනර්ජනනීය ගක්ති ප්‍රහව හා පුනර්ජනනීය නොවන ගක්ති ප්‍රහව යන සංකල්ප තහවුරු කර ගැනීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. ගක්ති ප්‍රහවවල තිරසර හාවිතය අයය කරයි. 	05

නිපුණතාව 1 : ජේව පද්ධතිවල එලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ හා ජේව ක්‍රියාවලි අන්වේෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1.1 සපුෂ්ප ගාකවල රුපීය ලක්ෂණ ගවේෂණය කරයි.
1.2 සපුෂ්ප ගාකවල මූලිකාංගවල විවිධත්වය ගවේෂණය කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන ට10 යි.

ඉගෙනුම පල එපාඩම අවසානයේ දිෂ්‍යයන්

- සපුෂ්ප හා අපුෂ්ප ගාක සඳහා උදාහරණ ලියයි.
- සපුෂ්ප ගාකයක ප්‍රධාන කොටස් නම් කරයි.
- බිජ, එල, කද, මූල් සහ පත්‍රවල විවිධත්වය විස්තර කරයි.
- ප්‍රශ්නයක නිරීක්ෂණය කළ හැකි බාහිර කොටස් හඳුනා ගනියි.
- ප්‍රශ්නයක ප්‍රධාන කොටස්වල කාර්යයන් සඳහන් කරයි.
- ද්විවිජපත්‍රී සහ ඒකවිජපත්‍රී නිරීක්ෂණය කර ඒවායේ ප්‍රධාන කොටස් හඳුනා ගනියි.
- නිදර්ශක හාවිත කරමින් ඒකවිජ හා ද්විවිජපත්‍රී ගාකවල වෙනස්කම් හඳුනා ගනියි.
- බිජ එකතුවක් පිළියෙළ කරයි.
- විවිධ බිජ, එල, කද, මූල් හා පත්‍රවල රුප සටහනක් අදියි.
- ද්විවිජපත්‍රී ප්‍රශ්නයක් ඇද කොටස් නම් කරයි.
- ජේව විවිධත්වය අගය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1.1, 1.2

- දිෂ්‍යයන්ට සපුෂ්ප හා අපුෂ්ප ගාකවල නිදර්ශක පින්තුර විභියේ දරුණ රුපසටහන් ආදිය පෙන්වා ඒවා සපුෂ්ප හා අපුෂ්ප ගාක ලෙස හඳුනා ගැනීමට මග පෙන්වන්න.
- සපුෂ්ප ගාකවල ප්‍රධාන කොටස් හඳුනා ගැනීමට දිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.
- දිෂ්‍ය කණ්ඩායම් වෙත විවිධ ප්‍රශ්න බෙදා දෙන්න. එම ප්‍රශ්නවල කොටස් හඳුනා ගැනීමටත් ඒවා ඇද කොටස් නම් කිරීමටත් ඔවුන් යොමු කරන්න. ප්‍රශ්නයේ එක් එක් කොටස මගින් ඉටුකෙරෙන කාර්යය ඉදිරිපත් කිරීමට දිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.
- සපුෂ්ප ගාකවල (බිජ, එල, මූල්, කද සහ පත්‍ර) යනාදියෙහි විවිධත්වය නිරීක්ෂණය සඳහා කෙශ්ටු වාරිකාවක් සිදු කරන්න.
- දිෂ්‍යයන් විසින් සපයාගනන්නා ලද විවිධ වර්ගයේ ප්‍රශ්න, බිජ, එල, මූල්, කද හා පත්‍ර ආකාරවල රුපසටහන් ඇදීමට දිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.
- ගාකවල ප්‍රධාන කොටස් (ප්‍රශ්න, බිජ, එල, මූල්, කද හා පත්‍ර) සහ ඒවායේ ඇති විවිධ අනුවර්තන එම කොටස් මගින් ඉටු කරන කෘත්‍යයන් වුගශත කිරීමට දිෂ්‍යයන් මෙහෙයවන්න.
- ද්විවිජපත්‍රී හා ඒකවිජපත්‍රී ගාකවල නිදර්ශක/ පින්තුර/ විභියේ දරුණ ආදිය දිෂ්‍යයන්ට ලබාදෙන්න ඒවායෙහි ප්‍රධාන කොටස් හඳුනා ගැනීමටත් ඒවා ඒකවිජපත්‍රී හා ද්විවිජපත්‍රී වගයෙන් වෙන් කිරීමටත් දිෂ්‍යයන් මෙහෙයවන්න.
- විවිධ ආකාරයේ නිදර්ශක/රුපසටහන් සහිත ව ගාක මූල්, කද, එල, පත්‍ර හා ප්‍රශ්න ආදියට අදාළ ව කෙශ්ටු පොතක් සකස් කිරීමට දිෂ්‍යයන්ට උපදෙස් දෙන්න.
- එකතු කරන ලද බිජ ආධාරයෙන් බිජ එකතුවක් සඳීමට දිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.
- උද්ඒද උද්ඒදනයකට / වන රක්ෂිතයකට වැනි ස්ථානයකට වාරිකාවක් සංවිධානය කරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

ඒකවීජපත්‍රී ගාක, ද්වීජපත්‍රී ගාක, සපුෂ්ප ගාක, අපුෂ්ප ගාක, දල පත්‍ර, මණිපත්‍ර, කලාතය, කිලය, පරාගධානිය, රෙණුව, ඩීඩී කෝෂය, මුදුන් මුල, තන්තු මුල, නාරට් වින්‍යාසය

ගුණන්මක යෙදුම්

සහන් පොත, පිහිය, අත් කාවය, පැන්සල, නිදරිතක බෝතලය, ඉස්කෝප්පය, බේසම

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිරණායක යොදා ගතිමින් කෙත්තු වාරිකාවේ දී යිජ්‍යයන්ගේ සහභාගිත්වය තක්සේරු කරන්න.
  - සුදානාම
  - කණ්ඩායම් හැඟීම
  - පරිසරයට දක්වන සංවේදිතව
  - වාර්තා තබා ගැනීම
  - වාර්තාකරණය
- පුෂ්පයක කොටස් හා ඒවායේ කාර්යයන් හඳුනා ගැනීමේ දී යිජ්‍යයන්ගේ කාර්යයන් තක්සේරු කරන්න.
  - නිවැරදි ව හඳුනා ගැනීම
  - සුදුසු පරිදි නම් කිරීම
  - රුපසටහන්වල අනුපාතය
  - ඉදිරිපත් කිරීම

නිපුණතාව 1 : ජේව පද්ධතිවල එලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ හා ජේව ක්‍රියාවලි අන්වේෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1 1.3 පාශේෂිවාංශීන් හා අපාශේෂිවාංශීන් වෙන්කර හඳුනා ගැනීම සඳහා නිර්ණායක ඉදිරිපත් කරයි.
1.4 ජීවීන්ගේ පරිසර අනුවර්තන ගවේෂණය කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන ඩෝසි.

ඉගෙනුම් පල එපාඩම අවසානයේ දිනයන්

- අසහාය ලක්ෂණ මත පදනම් ව පාශේෂිවාංශීන් හා අපාශේෂිවාංශීන් සංස්කේෂණය කරයි.
- උදාහරණ දක්වමින් ජීවීන් පරිසරයට දක්වන අනුවර්තන විස්තර කරයි.
- පරිසරයේ ජීවත් වන ජීවීන් විමසමින් ඔවුන්ගේ අසහාය ලක්ෂණ මත පදනම් ව පාශේෂිවාංශීන් හා අපාශේෂිවාංශීන් කාණ්ඩා කරයි.
- ජීවීන්ට පරිසරයේ පැවතීම සඳහා හැඩිය හා වර්ණය දායක වන්නේ කෙසේ ද යි පරික්ෂණාත්මක ව ආදර්ශනය කරයි.
- ජේව විවිධත්වය අගය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1.3, 1. 4

ඒවම් සැලැසුම සඳහා උපදෙස්

- පන්තියේ එක් එක් දිනයට සතෙකුගේ නමක් කළ ලැබේලේ සටහන් කරන ලෙස උපදෙස් දෙන්න එකම සතෙකුගේ නමක් කීප විටක් නොලියවීමට වගබලාගන්න.
- එම ලේඛනයේ ඇති ජීවීන් පාශේෂිවාංශීන් හා අපාශේෂිවාංශීන් ලෙස වර්ග කිරීමට දිනයන්ට උපදෙස් දෙන්න.
- පාශේෂිවාංශීන්ගේ සහ අපාශේෂිවාංශීන්ගේ ණ්‍යාරූප පින්තුර හා රුපසටහන් රස්කිරීමට දිනයන් යොමු කර අදාළ තොරතුරු සමග බිත්ති පූවත්පතක් සැකසීමට දිනයන්ට සහාය වන්න.
- සතෙකුට සිය ගැරිර වර්ණය වැළැගත් වන්නේ කෙසේ ද යි දැක්වීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන්න.
- නිවැරදි උදාහරණ භාවිත කරමින් සතුන්ගේ සමෙහි / පියාපන්වල වර්ණය ඔවුන්ගේ කාර්යයන් සඳහා උපකාර වන්නේ කෙසේ ද යි නිදර්ශනය කිරීමට දිනය කණ්ඩායම් යොමු කරන්න.
- කාර්යක්ෂම ජීවිතයක් සඳහා සතෙකුට සිය ගැරිරයේ හැඩිය උදව් වන්නේ කෙසේ ද යි දැක්වීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන්න.
- නිවැරදි උදාහරණ භාවිත කරමින් සතුන්ගේ හැඩිය ඔවුන්ගේ කාර්යයන් සඳහා උපකාර වන්නේ කෙසේ ද යි නිදර්ශනය කිරීමට දිනය කණ්ඩායම් යොමු කරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

පාශේෂිවාංශීන්, අපාශේෂිවාංශීන්, අනුවර්තනය, චේඛන්තරය, අනුකෘති, අනාකුල හැඩිය

ගුණාත්මක යෙදුම්

ක්ලේ, කබදාසි, කාඩ්බුල්, මුත්සික්ස්, මැලියම්, පැස්ටල්, කතුර, බණ්ඩකකා කරල්

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිර්ණායක යොදාගැනීමින් පිවිත්ගේ අනුවර්තන සම්බන්ධයෙන් දිජ්‍යා කණ්ඩායම් තුළ ඇති දැනුම ආදර්ශනය කිරීමේ දී ඔවුන්ගේ හැකියා තක්සේරු කරන්න.
- නිවැරදි උදාහරණ යොදා ගැනීම
- ආකෘති / ජායාරූප / සත්‍ය නිදර්ශකවල අදාළත්වය
- ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමය
- බිත්ති ප්‍රවත්තන නිර්මාණය කිරීමේ දී දිජ්‍යායන් දක්වන සමත්කම ඇගයීම සඳහා පහත සඳහන් නිර්ණායක යොදාගන්න.
- තේමාවට අදාළව තොරතුරු රස්කිරීම
- උපදෙස් පිළිපෑදීම
- සෑල්ල සන්නිවේදනය
- සුදුසු තීරණවලට එළඹීම
- අන්‍යාද උපකාර කරමින් කටයුතු කිරීම

නිපුණතාව 1 : ජේව පද්ධතිවල එලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ජ්‍යාවය හා ජේව ක්‍රියාවලි අන්වේෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම   **ර**   1.5 ජ්‍යාත් කාණ්ඩ ගත කිරීම සඳහා දෙබෙදුම් සුවි හාවිත කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන **ර03** සි.

දැනෙනුම් පල   **ර** පාඨම අවසානයේ දිජ්‍යායන්

- ජ්‍යාත් කාණ්ඩ ගත කිරීම සඳහා දෙබෙදුම් සුවි හාවිත කළ හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි.
- ගාක හා සතුන් කාණ්ඩ ගත කිරීම සඳහා දෙබෙදුම් සුවි හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම   **1. 5**

පාඨම සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- සපයා ඇති දෙබෙදුම් සුවි හාවිත කරමින් දී ඇති පිවිත්ගේ බාහිර ලක්ෂණ අනාවරණය කර ගැනීමට දිජ්‍යායන් මෙහෙයවන්න.
- දෙබෙදුම් සුවියක ආකාරයෙන් පෙළගස්වා ඇති බාහිර ලක්ෂණ ආධාර කරගෙන අදාළ පිවිත් ගැලපීමට දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

බාහිර ලක්ෂණ

ගුණාත්මක යොදුවුම්

පිළියෙළ කළ දෙබෙදුම් සුවි, පිවිත්ගේ නිදර්ශක / ජායාරූප / පින්තුර

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය

පිටින්ගේ බාහිර ලක්ෂණ නිවැරදි ව හඳුනා ගැනීම හා පිටින් ගැලපීමේ ක්‍රියාකාරකමෙහි දී දිජ්‍යුයන්ගේ නැකියා තක්සේරු කරන්න.

නිපුණතාව 1 : ජේව පද්ධතිවල එලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ හා ජේව ක්‍රියාවලි අන්වීමෙන්ය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1.6 අන්වීක්ෂය නිවැරදි ව හාවිත කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන 1 08 යි.

ඉගෙනුම් පල එපාඩම අවසානයේ දිජ්‍යුයන්

- සරල අන්වීක්ෂයේ හා සංයුත්ත අන්වීක්ෂයේ ප්‍රධාන කොටස් හඳුනා ගනියි.
- සංයුත්ත අන්වීක්ෂයේ එක් එක් කොටසෙහි කෘත්‍යය විස්තර කරයි.
- ජ්‍යෙෂ්ඨ ක්ෂේත්‍රයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂය හාවිතයේ වැදගත්කම විස්තර කරයි.
- විශේදන බලය හා විශාලනය යන ව්‍යවහාර අර්ථය පැහැදිලි කරයි.
- සංයුත්ත අන්වීක්ෂය නිවැරදි ව හාවිත කරයි.
- අන්වීක්ෂය හාවිතයෙන් ගාක හා සත්ත්ව සෙසල නිවැරදි ව නිරීක්ෂණය කරයි.
- අන්වීක්ෂය පරෙස්සමෙන් පරිහරණය කළ යුතු බව පිළිගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 1.6

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- ආලෝක අන්වීක්ෂයේ ප්‍රධාන කොටස් හඳුනා ගැනීමට දිජ්‍යුයන්ට සහාය වන්න.
- ආලෝක අන්වීක්ෂයේ රුපසටහනක් ඇදිමටත් එහි ප්‍රධාන කොටස් නම් කිරීමටත් දිජ්‍යුයන් යොදවන්න.
- ආලෝක අන්වීක්ෂයේ විවිධ විශාලක බලයන් යටතේ විවිධ ගාක හා සත්ත්ව පටක නිරීක්ෂණයටත් ඒවායේ රේඛිය රුපසටහන් ඇදිමටත් දිජ්‍යුයන් යොමු කරන්න.
- අදින ලද සටහන්වල අදාළ විශාලනය සඳහන් කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.
- විශේදන බලය නිදරණය කිරීමට සරල ක්‍රියාකාරකම් මෙහෙයවන්න.
- සරල අන්වීක්ෂයේ හා සංයුත්ත අන්වීක්ෂයේ ප්‍රධාන වෙනස්කම් සඳහන් කිරීමට දිජ්‍යුයන් යොමු කරන්න.
- සෙසලයේ විවිධ ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂීය ජායාරුප නිරීක්ෂණය සඳහා දිජ්‍යුයන් ක්‍රියාවලට අවස්ථාව සලසන්න.
- අන්වීක්ෂයේ වැදගත්කම සෞයා බැලීමට දිජ්‍යුයන් යොමු කරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

ଆලෝක අන්වීක්ෂය, කාව, විශාලනය, විශේදන බලය

අැගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිරණයක පදනම් කර ගනිමින් අන්වීක්ෂය නිවැරදි ව පරිහරණය කිරීමට අදාළ ව ශිෂ්‍යයන් ඇගයීමට ලක්කරන්න.
  - නිවැරදි ව නිරීක්ෂණය කිරීම
  - රුප සටහන්වල අත්‍යවශ්‍ය අංග ඇතුළත්වීම

ගුණ්මක යෙදුම්

ඉලෙක්ට්‍රොන්, අන්වීක්ෂිය ජායාරූප, මාකර පැන්, අඩිරුල, සකසන ලද කදා, ආලෝක අන්වීක්ෂිය, අන්කාවය

නිපුණතාව 1 : ජේව පද්ධතිවල එලඳායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ හා ජේව ක්‍රියාවලි අන්වීක්ෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1 1.7 ජ්‍යෙෂ්ඨ සංවිධාන මට්ටම අන්වීක්ෂණය කරයි.

1.8 මානව ආභාර ජීරණ පද්ධතිය සහ ග්‍යෙවුම් පද්ධතිය ආශ්‍රිත ව්‍යුහ කෘත්‍ය සම්බන්ධතා අනාවරණය කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන එ 08 සි.

ඉගෙනුම පල එපාඩම අවසානයේ ශිෂ්‍යයන්

- ජ්‍යෙෂ්ඨ දක්වා වූ සංවිධාන මට්ටම්වල අනුතුමාධිපත්‍ය දක්වයි.
- රුපසටහන් උපයෝගි කර ගනිමින් මානව ආභාර ජීරණ පද්ධතියේ ව්‍යුහය විස්තර කරයි.
- රුපසටහන් උපයෝගි කර ගනිමින් මානව ග්‍යෙවුම් පද්ධතියේ ව්‍යුහය විස්තර කරයි.
- විවිධ සංවිධාන මට්ටම හඳුනා ගැනීම සඳහා ජීවීන් නිරීක්ෂණය කරයි.
- මානව ආභාර ජීරණ පද්ධතිය සහ ග්‍යෙවුම් පද්ධතිය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ආකෘති නිපදවයි.
- ජේව ලෝකයේ සංවිධානයේ සංකීරණත්වය අගය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1.7, 1.8

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- ජීවීන්ගේ ව්‍යුහාත්මක සහ ක්‍රියාකාරීත්වයේ මූලික ඒකකය ලෙස සෙසලය හඳුන්වා දෙන්න.
- ගෙවාල් හා ගොඩනැගිලි හෝ වෙනත් සුදුසු උදාහරණ යොදාගනිමින් ඒක සෙසලික ජීවීන්ගේ දේහයේ සරල බවත් බහු සෙසලිකයන්ගේ දේහයේ සංකීරණ බවත් ශිෂ්‍යයන්ට අවබෝධ කර දෙන්න.
- එවක අවයව සහ අවයව පද්ධති වැනි සංවිධාන මට්ටම හරහා තනි සෙසලයක් මගින් අංග සම්පූර්ණ බහු සෙසලික ජීවීයෙකු ඇති වන ආකාරය ශිෂ්‍යයන්ට පැහැදිලි කිරීම සඳහා රුපසටහන්/ ජායාරූප/ වීඩියෝ පට/ නිදර්ශක කදා හාවිත කරන්න.
- සෙසල සංවිධානය වීමෙන් පටක නිර්මාණය වන බවත් පටක සංවිධානයට්වීම මගින් අවයව නිර්මාණය වන බවත් අවයව සංවිධානය වීම මගින් අවයව පද්ධති නිර්මාණය වන බවත් අවයව පද්ධති සංවිධානය වීම මගින් ජීවීයෙකු නිර්මාණය වන බවත් දැක්වීම සඳහා සුදුසු ආකෘති ගොඩනැගිමට ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම්වලට මග පෙන්වන්න.

- මිනිසාගේ ආහාර පීරණ පද්ධතියේත් ග්‍රෑසන පද්ධතියේත් නම් තොකරන ලද රුප සටහන් දිජ්‍යා කණ්ඩායම් වෙත ලබා දෙන්න. එම රුපසටහන්වල අදාළ පද්ධතියේ ප්‍රධාන කොටස් නම් කිරීමටත් එම කොටස්වල වැදගත්කම සටහන් කිරීමටත් දිජ්‍යා කණ්ඩායම්වලට සහාය දෙන්න.
- මානව ආහාර පීරණ පද්ධතියේ ප්‍රධාන අවයවවල ව්‍යුහ කෘත්‍ය සම්බන්ධතාව වගුගත කිරීමට දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.
- ග්‍රෑසන පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරීත්වයේ යාන්ත්‍රණය නිදර්ශනය කිරීම සඳහා සුදුසු ආකෘති නිර්මාණය කිරීමට දිජ්‍යා කණ්ඩායම්වලට සහාය වන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

සෙසලය, පටකය, අවයවය, පද්ධතිය, පීවියා, ආහාර පීරණ පද්ධතිය, ග්‍රෑසන පද්ධතිය, අතිරේක අවයව, අවශ්‍යෝගීතාවය, ආශ්‍යාසනය, ප්‍රශ්‍යාසනය, මහාප්‍රාථිරය, පරුණු, ග්‍රෑසනාලිකා, ගරත

අගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිර්ණායක හාවිත කරමින් ආහාර පීරණ පද්ධතියේ හා ග්‍රෑසන පද්ධතියේ ආකෘති සැදිමේ දී දිජ්‍යා හැකියා අගයන්න.
  - සැලසුම් කිරීම හා නිර්මාණකරණය
  - දුව්‍ය තෝරා ගැනීම
  - කාර්යක්ෂම ව වැඩ කිරීම
  - කාල කළමනාකරණය
  - අවසානිජ්‍යපාදනයේ ස්වභාවය
- පහත සඳහන් නිර්ණායක හාවිත කරමින් විවිධ පීව විද්‍යාත්මක සංවිධාන මට්ටම් නිසා බහුසෙසලික පීවින් තුළ ප්‍රකාශ වන සංකීර්ණතාව පිළිබඳ දැනුම ප්‍රදර්ශනය කිරීමේ දිජ්‍යායන්ගේ හැකියා අගයන්න.
  - සුදුසු උදාහරණ යොදා ගැනීම
  - ආකෘති /ජායාරුප / නිදර්ශකවල අදාළත්වය
  - ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමය

ගුණාත්මක යොදුවුම්

පීවින්ගේ විවිධ සංවිධාන මට්ටම දැක්වෙන නිදර්ශක කදා, මානව ආහාර පීරණ පද්ධතියේ හා ග්‍රෑසන පද්ධතියේ රුප සටහන්, පොලිස්ටයරීන්, ක්ලේ, කාබිලෝබ්, කතුර, ගම්, බුජ්වින් පින්ස්, වීඩියෝ දර්ශන ඇතුළත් DVD

නිපුණතාව 1 : ජෙව පද්ධතිවල එලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ හා ජෙව ක්‍රියාවලි අන්වේෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම   ①   1.9 ආහාරයක ඇති පෝෂක හඳුනා ගැනීම සඳහා සරල පරීක්ෂණ සිදු කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන ට08 යි.

ඉගෙනුම් පල

① පාඩම අවසානයේ දිජ්‍යායන්

- කාබොහයිඩ්ලේට ප්‍රෝටීන ලිපිඩ විටමින හා බණිජ ලවණ ආදිය ආහාරවල ඇති පෝෂක ලෙස ප්‍රකාශ කරයි.
- කාබොහයිඩ්ලේට ප්‍රෝටීන ලිපිඩ විටමින හා බණිජ ලවණ ආදිය අඩංගු ආහාර සඳහා උදාහරණ සපයයි.
- කාබොහයිඩ්ලේට ප්‍රෝටීන හා ලිපිඩ හඳුනා ගැනීම සඳහා සරල පරික්ෂණ පවත්වයි.
- තුළිත ආහාර වේලක ගැරිරයට අවශ්‍ය සියලු පෝෂ්‍ය පදාර්ථ ඇතුළත් බව පිළිගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 1.9

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- දිජ්‍යායන් විසින් එදිනෙදා ගන්නා ආහාර වේල්වල අඩංගු ආහාරවල ඇති ප්‍රධාන සංස්ටක හඳුනා ගැනීමට ඔවුන්ට මග පෙන්වන්න. (කාබොහයිඩ්ලේට, ප්‍රෝටීන, ලිපිඩ, විටමින, බණිජ ලවණ හා තන්තු)
- දී ඇති ආහාර සාම්පලවල පිළියාය, ලිපිඩ හා ප්‍රෝටීන ඇති බව තහවුරු කිරීම සඳහා පරික්ෂණාගාර පරික්ෂණ කිරීමට දිජ්‍යාය ක්‍රේයායම් මෙහෙයවන්න.
- අඩංගු ප්‍රධාන පෝෂණ සංස්ටකය මත පදනම් ව විවිධ ආහාර අයිතම වර්ගකර හඳුනා ගැනීම සඳහා සුදුසු වගු සටහන් ප්‍රස්ථාර හා රුප සටහන් සකස් කිරීමට දිජ්‍යායන්ට අවශ්‍ය උපදෙස් සපයමින් සහාය වන්න. (ආහාර අයිතමවල ලේඛල, අන්තර්ජාලය, පොත්පත් වැනි දැනු හාවිත කරන්න.)
- දී ඇති ආහාර සාම්පලය හා ඇති ප්‍රධාන සංස්ටකය හඳුනා ගැනීම සඳහා ක්‍රේයායම් පරික්ෂණ සිදුකරන්න.
- තුළිත ආහාරය හා එහි වැළැගන්කම මත්‍යකරමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- සතියක් සඳහා යොදාගත හැකි වන පරිදි තුළිත ආහාර වේලක ඇතුළත් විවිධ ආහාර වට්ටෝරු සහිත පොත් පිංචල් සකස් කිරීමට දිජ්‍යාය ක්‍රේයායම්වලට පවරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

කාබොහයිඩ්ලේට, ලිපිඩ, ප්‍රෝටීන, තන්තු, බණිජ ලවණ, විටමින, තුළිත ආහාර

ගුණාත්මක යෝදුවුම්

බයිජුරේ ප්‍රතිකාරකය, අයුත් ද්‍රාවණය, සූඩ්‍යුන් 111 ප්‍රතිකාරකය, බ්‍රිස්ල්බොෂ්ඩ, වර්ණ පැන්, සුදු කඩාසි

අගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් ඉග්‍ර පදනම් කර ගනීමින් පර්යේෂණාගාර ස්ථියාකාරකමවල දී දිජ්‍යායන්ගේ හැකියා අගයන්න.
  - ස්වාධීන හා පරායන්ත විව්ලා පිළිබඳ අවබෝධය
  - කාර්යක්ෂම ව ස්ථියා කිරීම
  - ආරක්ෂක උපායමාර්ග අනුගමනය කිරීම
  - ප්‍රායෝගික කුසළනා පුදරුණනය කිරීම
  - පරික්ෂණයේ වලංගුතාව සනාථ කිරීම සඳහා කුමවේද හාවිතය
- පහත සඳහන් නිරණායක හාවිත කරමින් කාබොහයිඩ්ලේට, ලිපිඩ, ප්‍රෝටීන, බණිජ ලවණ, විටමින හා තන්තු අදි පෝෂකවලින් බොහෝමයක් ආහාර අයිතම පිළිබඳ දැනුම පුදරුණනය කිරීමේ දී දිජ්‍යායන්ගේ හැකියා අගයන්න.

- සුදුසු උදාහරණ හාවිත කිරීම
- වගු ප්‍රස්ථාර / රුපසටහන් / ජායාරූපවල අදාළත්වය
- ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමය
- ආකාර වට්ටෝරු පොනෙහි අඩංගු තොරතුරුවල විවිධත්වය

නිපුණතාව 2 : ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණීන් යුතු ව පදාර්ථය, පදාර්ථයේ ගුණ හා ඒවායේ අන්තර් ක්‍රියා ගවේෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

2.1 ජළයේ කාර්යයන් ආදර්ශනය කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන එ06 යි.

ඉගෙනුම් පල

ඩ පාඨම අවසානයේ දිෂ්‍යයන්

- ජළය දාවකයක් සිසිලනකාරකයක් ස්නේහකයක් සහ මාධ්‍යයක් ලෙස හාවිත කරන අවස්ථා සඳහා උදාහරණ සපයයි.
- ජීවයේ මාධ්‍ය ලෙස ජළයේ වැදගත්කම උකහා දක්වයි.
- ජළය දාවකයක් හා සිසිලනකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන ආකාර ආදර්ශනය කරයි.
- දාවකයක් සිසිලනකාරකයක් සහ මාධ්‍යයක් ලෙස ජළයේ වැදගත්කම ඇගය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම

2.1

පාඨම සැලුසුම් සඳහා උපදෙස්

- ජළය දාවකයක්, සිසිලනකාරකයක් හා මාධ්‍යයක් ලෙස හාවිත වන ආකාර පිළිබඳ ව දැනුවත්වීම සඳහා සැලුසුම් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් හි නිරත වීමට දිෂ්‍යයන් කණ්ඩායම් හට පහසුකම සපයන්න.
- දාවකයක්, සිසිලනකාරකයක් හා මාධ්‍යයක් ලෙස ජළයේ හාවිත මතුවන ආකාරයේ පන්තිකාමර සාකච්ඡාවක් පවත්වන්න.
- දාවකයක්, සිසිලනකාරකයක් හා මාධ්‍යයක් ලෙස ජළය හාවිත වන වෙනත් ආකාර දැක්වීමට උදාහරණ සපයන්න.
- ජීවය පවත්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය මාධ්‍යයක් ලෙස ජළයේ වැදගත්කම ගවේෂණය කිරීමටත් ඔවුන්ගේ සෞයා ගැනීම ඉදිරිපත් කිරීමටත් දිෂ්‍ය කණ්ඩායම්වලට මග පෙන්වන්න.
- දාවකයක්, සිසිලනකාරකයක් හා මාධ්‍යයක් ලෙස ජළයේ හාවිත විද්‍යා දැක්වීම සඳහා පෝස්ටරය බැහින් නිරමාණය කිරීම දිෂ්‍යයන්ට පවරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

දාවකය, සිසිලකාරකය, ස්නේහකය, මාධ්‍යය,

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිරණයක යොදා ගනීමින් ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදී සිටිය දී ශිෂ්‍යයන්ගේ හැකියා අගයන්න.
  - ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම
  - නිරීක්ෂණ වාර්තා කිරීම
  - කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම
  - කාල කළමනාකරණය
- පහත සඳහන් නිරණයක හාවිත කරමින් පෝස්ටර අගය කරන්න.
  - නිවැරදි තොරතුරු පුද්ගලනය කිරීම
  - නිරමාණයිලි බව
  - සිත්ගන්නාසුලුබව
  - ඉදිරිපත් කිරීම

ගුණත්මක යෙදුවුම්

සිනි, ගේලුකෝස්, පොටුසියම්, පර්මැංගනේට්, කොපර්, සල්පේට්, එතනොශ්ල්, වර්ණක, බොල්සම්, ගාක, කපුරු බොල්ල, ලිඛිත කන්ඩ්බින්සර, වට අඩි ප්ලාස්තික, ක්‍රිපාද ආධාරක, බන්සන් දාහක, ජලතාපක, කපු පුළුන්, උෂ්ණත්වමාන

නිපුණතාව 2 : ජ්වන තන්ත්වය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණීන් යුතු ව පදාර්ථය, පදාර්ථයේ ගණ හා ඒවායේ අන්තර්ක්‍රියා ගවේෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම ට 2.2 නිවස ආශ්‍රිත විවිධ ද්‍රව්‍ය අම්ල හා හස්ම ලෙස වර්ග කරයි.

කාල පරිවිශේෂ ගණන ට07 යි.

ඉගෙනුම් පල ට පාඨම අවසානයේ ශිෂ්‍යයන්

- අම්ල හා හස්ම වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට හාවිත කළ හැකි ද්‍රව්‍ය ඇති බව පුකාග කරයි.
- නිවසේ හා පාසලේ ඇති අම්ල හා හස්ම ලේඛනගත කරයි.
- ආම්ලික හෝ හාස්මික ගුණ නොපෙන්වන උදාසීන ගුණ දක්වන ද්‍රව්‍ය ඇති බව පුකාග කරයි.
- සමහර ගාක නිස්සාරක එකතු කර ඇති විට දී විවිධ දාවණවල සිදු වන වර්ණ විපර්යාස නිරීක්ෂණය කරයි.
- ලිවිමස් හා pH කඩාසි හාවිත කරමින්, දී ඇති දාවණ අම්ල හා හස්ම ලෙස වර්ග කරයි.
- විවිධ ද්‍රව්‍ය ආම්ලික හාස්මික හා උදාසීන යන්න පදනම්කර ගනීමින් වර්ග කළ හැකි බව පිළිගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 2.2

පාඨම සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- දෙහියුම, විනාකිරී, සබන් දාවණ හා පුණු දියර, සැල්රෝන් කුඩා දාවණයකට වෙන වෙන ම එකතු කිරීමේ දී සිදු වන වර්ණ විපර්යාස නිද්‍රාගනය කරන්න.

- දෙහි යුෂ හා විනාකිරී ආම්ලික දුව්‍ය බව හඳුන්වා දී වෙනත් උදාහරණ ශිෂ්‍යන්ගෙන් විමසන්න.
- ඩුණු දියර හා සබන් දාවණ හාස්මික දුව්‍ය බව හඳුන්වා දී වෙනත් උදාහරණ ශිෂ්‍යන්ගෙන් විමසන්න.
- සැංරෝන් කුඩා දාවණය දරුණකය ලෙස හඳුන්වා දෙන්න.
- වටාපිටාවේ ඇති ගාක ආග්‍රිත දුව්‍ය හාවිත කරමින් දරුණක ජලිය දාවණ සාදා ගැනීමට ශිෂ්‍යන්ට මග පෙන්වන්න.
- පිළියෙල කරගත් දරුණක ජලිය දාවණවලට ආම්ලික දුව්‍ය හා හාෂ්මික දුව්‍ය වෙන වෙන ම එකතු කර සිදු වන වර්ණ විපර්යාස නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කිරීම ශිෂ්‍යන්ට පවත්ත්නා.
- පාසල් විද්‍යාගාරයේ ඇති ආම්ලික හා හාෂ්මික දුව්‍ය ශිෂ්‍යන්ට හඳුන්වා දෙන්න.
- ශිෂ්‍යන් විසින් පිළියෙල කරගත් හෝ විද්‍යාගාරයේ ඇති දරුණක ජලිය දාවණ හාවිත කරමින් විවිධ දුව්‍යවල ආම්ලික හාෂ්මික හෝ උදාසීන ස්වභාවය පරීක්ෂා කිරීමට ශිෂ්‍යන් යොමු කරන්න.
- දරුණක ජලිය දාවණ පිළියෙල කිරීමට යොදාගත හැකි වෙනත් ගාකමය දුව්‍ය ගැවේෂණය කිරීමට ශිෂ්‍යන් යොමු කරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප-

අම්ල, හස්ම, දරුණක

අශේරීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් තිර්ණායක පදනම් කරගතිමින් ක්‍රියාකාරකමවල යෙදී සිටියදී ශිෂ්‍යන් අගයන්න.
  - ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම
  - නිරීක්ෂණ වාර්තා කිරීම
  - කණ්ඩායම හැඟීමෙන් වැඩ කිරීම
  - තමාගේ හා අන් අයගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව සැලකිලිමන් විම
  - කාල කළමනාකරණය
- දී ඇති දුව්‍ය ආම්ලික ද හා හාෂ්මික ද හා උදාසීන ද යන්න අනාවරණය කිරීම සඳහා ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකමවල යෙදී සිටිය දී ශිෂ්‍යන් තක්සේරුවට හාජනය කරන්න.
  - ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම
  - නිරීක්ෂණ වාර්තා කිරීම
  - නිගමනවලට එළඹීම
  - තමාගේ සහ අනාජන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව සැලකිලිමන් විම
  - කාල කළමනාකරණය

ගුණන්මක යොදුවුම්

දෙහිසුෂ, කහකැබලි, විනාකිරී, දොඩම් යුෂ, සිටිරික් අම්ලය, තනුක හයිබුක්ලොරික් අම්ලය, ඇසිටික් අම්ලය, ඩුණු ජලය, සබන් දාවණය, සේෂ්ඩියම් හයිබුක්සයිඩ්, ඇමෝනියා දාවණය, පිනෝල්පේතලින් මිනසිල් ඔරෙන්ඡ්, ලිටිමස්, pH කඩ්පි, දරුණක පෙරාගත හැකි ගාක දුව්‍ය

නිපුණතාව 3: කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාව ප්‍රශස්ත මට්ටමෙන් පවත්වා ගනීමින් විවිධ ගක්ති, පදාර්ථ සමඟ දක්වන අන්තර්ක්‍රියා සහ ගක්ති පරිවර්තන හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 3 3.1 ස්ථීති විද්‍යුතය හා සබැදි සංකල්ප වර්ධනය කර ගනියි.

3.2 ස්ථීති විද්‍යුතයේ මූලික සංකල්පවල ප්‍රායෝගික හාවිත ආදර්ශනය කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන ට08 යි.

ඉගෙනුම පල : පාඨම අවසානයේ ශිෂ්‍යයන්

- ස්ථීති විද්‍යුත් ආරෝපණ පිළිබඳ එතිහාසික පසුබිම කෙරියෙන් සඳහන් කරයි.
- පොදු සම්මත හාවිත කරමින් වස්තුවක් ධන හා සාන් ලෙස ආරෝපණය කරන ආකාරය විස්තර කරයි.
- ධන හා සාන් ලෙස විද්‍යුත් ආරෝපණ වර්ග දෙකක් ඇති බව පවසයි.
- විද්‍යුත් ආරෝපණ කාවකාලික ව ගබඩාකර තබාගත හැකි උපකරණයක් ලෙස බාරිතුකය සඳහන් කරයි.
- ඇතිල්ලීමේ ක්‍රමය හාවිත කරමින් වස්තුවක් ආරෝපණය කරයි.
- ආකර්ෂණය හා විකර්ෂණය උපයෝගී කර ගතිමින් විද්‍යුත් ආරෝපණ වර්ග දෙකක් ඇති බව පෙන්වීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරයි.
- බාරිතුකයක ආරෝපණ හා විසර්ජන ගුණ ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 3.1, 3.2

පාඨම සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- වියලි කෙස්වල පිරිමිදින ලද පනාවකට හෝ පැනකට කඩාසි කැබැල්ලක් ආකර්ෂණය වීම වැනි සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමට ශිෂ්‍යයන්ට මග පෙන්වන්න.
- ආකර්ෂණය සිදු වන්නේ පැනේ හෝ පනාවේ ඇතිවන ස්ථීති විද්‍යුත් ආරෝපණ නිසා බව දක්වන්න.
- ආරෝපිත වස්තු හා සම්බන්ධ ආකර්ෂණ හා විකර්ෂණ ආදර්ශනය කිරීම සඳහා කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන්න.
  - සිල්ක් රේදී කැබැල්ලකින් විදුරු දේශීඩක් පිරිමැදීම
  - ලොම් රේදී කැබැල්ලකින් එබනයිට දේශීඩක් පිරිමැදීම
- ආරෝපිත වස්තු අතර සිදු වන ආකර්ෂණ හා විකර්ෂණ ගවේෂණය කරන්න.
- සමාන ආරෝපණවල සිදු වන විකර්ෂණය හා විරුද්ධ ආරෝපණවල සිදු වන ආකර්ෂණය අත්දැකීමට ශිෂ්‍යයන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ආරෝපණ වර්ග දෙකක් ඇති බවත් විදුරු දේශීඩ් ඇති වූ ආරෝපණ ධන ආරෝපණ වන බවත් එබනයිට දේශීඩ් ඇති වූ ආරෝපණ සාන් ආරෝපණ වන බවත් ශිෂ්‍යයන්ට පහදා දෙන්න.
- පිරිමැදීම නිසා එක් වස්තුවකින් ආරෝපණ ඉවත් වන බවත් එබැවින් එක් වස්තුවක් ධන ලෙස හා අනෙක් වස්තුව සාන් ලෙස ආරෝපණය වන බවත් පහදා දෙන්න.

- සැම වස්තුවක ම මේ ආරෝපණ වර්ග දෙක ඇති බවත් ඒවා ප්‍රමාණයෙන් සමාන බවත් පහදා දෙන්න.
- විද්‍යුත්‍ය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක පසුවීම මතුකර දැක්වීම සඳහා සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- විලියම් ගිල්බරට් (1600)
බෙන්ජමින් ජේරේක්ලින් (1733)
- තුනී ඇශ්‍රම්නියම් කතුරු හා පොලිතින් හාවිත කරමින් සරල ධාරිතුකයක් නිරමාණය කිරීමට ශිෂ්‍යයන්ට මග පෙන්වන්න. ධාරිතුකයේ ක්‍රියාව ආදර්ශනය කිරීම සඳහා එය 6 V බැටරියක් හාවිත කරමින් ගැල්වනේ මිටරයක් හරහා ආරෝපණය හා විසර්ජනය කරන්න.
- ආරෝපණ ගබඩා කිරීම සඳහා විද්‍යුත් පරිපථවල හාවිත කරන උපාංගයක් ලෙස ධාරිතුකය හඳුන්වා දෙන්න.
- වාණිජ ලෙස නිපදවන සමහර ධාරිතුකවල ආරෝපණ හා විසර්ජන ඉණ නිදර්ශනය කරන්න. (ලදා 500 μF ධාරිතුකය, 3 V බැටරිය සහ LED)

මූලික වදන් හා සංකල්ප

ඒන ආරෝපණ, ස්‍යාණ ආරෝපණ, ආරෝපිත වස්තු, ආරෝපණය කිරීම, විසර්ජනය කිරීම, ධාරිතුක

අගයීම සහ තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිර්ණායක පදනම් කර ගනීමින් ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදී සිටියැයි ශිෂ්‍යයන්ගේ හැකියාවන් අගය කරන්න.
  - ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය
  - නිරීක්ෂණ ලබාගැනීම
  - උපදෙස් පිළිපැදිශීම
  - ක්‍රියාත්මක ආකෘති නිරමාණය
  - උපකරණ ආරක්ෂිත ව පරිභරණය

ගුණාත්මක යෙදුවුම්

විදුරු දැන්ඩ්, එබනයිට දැන්ඩ්, ලෝම රේදි, සිල්ක් රේදි, ඇශ්‍රම්නියම් තහඩු (Foil), පොලිතින්, LED, සම්බන්ධක කම්බි, ධාරිතුක (500 μF 6 V)

නිපුණතාව 3: කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාව ප්‍රශස්ත මට්ටමෙන් පවත්වා ගනීමින් විවිධ ගක්ති, පදාර්ථ සමඟ දක්වන අන්තර්ක්‍රියා සහ ගක්ති පරිවර්තන හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 3 3.3 විද්‍යුත් වුම්භක ප්‍රශස්ත ආදර්ශනය කරයි.

3.4 විදුලිය ජනනය කිරීමට අදාළ සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන 3 10 සි.

ඉගෙනුම් පල 3 පාඨම අවසානයේ ශිෂ්‍යයන්

- විවිධ රසායනික කේෂ ලේඛනගත කරයි.

- බිඩිනමෝවේ මූලධර්මය විද්‍යුත් ව්‍යුම්භක ප්‍රේරණය බව ප්‍රකාශ කරයි.
- විද්‍යුත් ප්‍රහවයක් ලෙස සුරුය කොළඨය හඳුනා ගනී.
- විද්‍යුත් බාරාව සරල බාරාව (AC) සහ ප්‍රත්‍යාවර්ත්ත බාරාව (DC) ලෙස පවතින බව ප්‍රකාශ කරයි.
- විද්‍යුත් ජනනය කිරීම සඳහා සරල කොළඨය නිරමාණය කරයි.
- විද්‍යුත් ව්‍යුම්භක ප්‍රේරණ සංසිද්ධිය ආදර්ශනය කරයි.
- සරල බිඩිනමෝවක් නිරමාණය කරයි.
- සුරුය කොළඨ භාවිත කරමින් සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.
- AC- DC ජෙනරේටරය හෝ සුදුසු උපකරණ භාවිත කරමින් AC හා DC ආදර්ශනය කරයි.
- විද්‍යුත් ප්‍රහව නිරමාණයිලි ව භාවිත කළ යුතු බව පිළිගනියි.

තිපුණුණා මට්ටම 3.3, 3.4

පාඨම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස්

- විද්‍යුතය ජනනය කිරීම ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල කොළඨය හෝ බැටරි නිපදවීමට දිඡාන් ක්‍රේඩිඩ්ම් මෙහෙයවන්න. (ලදා : Cu හා Zn පතුරු අතර මැදිට තනුක සල්ඩියුරික් අම්ලයෙන් පෙන්වූ කඩාසියක් හෝ පෙරහන් කඩාසියක් යෙදීම)
- විද්‍යුතය ජනනය කිරීම සඳහා සුරුය කොළඨයේ භාවිතය ආදර්ශනය කරන්න.
- බයිසිකල් බිඩිනමෝව හෝ විද්‍යාගාර බිඩිනමෝ ආකෘතිය යොදා ගතිමින් විද්‍යුතය ජනනය කිරීම ආදර්ශනය කිරීම සඳහා දිඡාන්යන්ට සහාය වන්න.
- සරල ක්‍රියාකාරකමක් මගින් විද්‍යුත් ව්‍යුම්භක ප්‍රේරණ සංසිද්ධිය හඳුන්වා දෙන්න. (LED දෙකක් සමඟ 6 ග්‍රෑමියේ දී කරන ලද ක්‍රියාකාරකම භාවිත කරන්න.)
- විවිධ ආකාරයේ කොළඨ භාවිත භාවිතම් පිළිබඳ තොරතුරු ගවේෂණය කිරීම දිඡාන් ක්‍රේඩිඩ්ම්වලට පවරන්න. ඒවායේ ප්‍රයෝගන හා අනෙකුත් අදාළ තොරතුරු සොයා බැලීමට දිඡාන්යන් යොමු කරන්න මුළුන් සොයාගත් තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව සලසන්න.
- කොළඨ බැටරි සහය බිඩිනමෝවේ භාවිත වටහා ගැනීම සඳහා බල්බයක් දැල්වීම මෝටරයක් ක්‍රියාකාරවීම සහ දශරයක් තාපනය කිරීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් ආදර්ශනය කිරීමට දිඡාන්යන්ට සහාය වන්න.
- කොළඨ බැටරිය හා බිඩිනමෝව විද්‍යුත් ප්‍රහව ලෙස හඳුනා ගැනීමට දිඡාන්යන්ට සහාය වන්න.
- මෙවැනි විද්‍යුත් ප්‍රහව, විද්‍යුත් බාරාවක් ලබා ගැනීම සඳහා භාවිත වන බව පෙන්වා දෙවන්න.
- විද්‍යුත් ප්‍රහවයේ දන අගුරේ සිට සාණ අගුර දක්වා විද්‍යුත් බාරාවක් ගමන් කරන බව පෙන්වා දෙන්න.
- DC හා AC වශයෙන් (සරල බාරා හා ප්‍රත්‍යාවර්ත්තා බාරා) විද්‍යුත් බාරා ආකාර දෙකක් ඇති බවට පෙන්වා දෙන්න.
- AC හා DC අතර වෙනස්කම පැහැදිලි කරන්න.
- AC හා DC සඳහා උදාහරණ සපයන්න.
- මහා පරිමාණ විද්‍යුත් ජනනයට පදනම් වන්නේ විද්‍යුත් ව්‍යුම්භක ප්‍රේරණය ආශ්‍රිත ව බව පෙන්වා දෙන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

බැටරි, බිඩිනමෝ, කොළඨ, විද්‍යුත් ප්‍රහව, දන අගුර, සාණ අගුර, විද්‍යුත් බාරා, AC හා DC

අැගයිම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිර්ණායක මත පදනම් ව විවිධ විද්‍යුත් ප්‍රහව පිළිබඳ ව දිජ්‍යාලි ප්‍රාග්ධන කිරීමේ ඇගයීමට ලක් කරන්න.
  - තොරතුරුවල අදාළත්වය
  - ඉදිරිපත් කිරීමේ කුසලතා
  - නිර්මාණත්මක අදහස්
  - කාල කළමනාකරණය
  - විවිධ විද්‍යුත් ප්‍රහව ආකාර

ගුණත්මක යෙදුවුම්

බැටරි, බිසිනමෝෂ්, බල්බ, සම්බන්ධක කමිෂ්, හෝල්ඩ්බරස්, සූර්ය කොළඹ, තඩ තහඩු, තුත්තනාගම් තහඩු, තනුක සල්පියුරික් අමුලය, මැදි ඩිජ්‍යාලි ගැල්වනෝම්ටර, මෝටර, LED, තඩ දගර, දැන්ව වුම්බක

නිපුණතාව 3 :කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාව ප්‍රශ්නීත මට්ටමෙන් පවත්වා ගනිමින් විවිධ ගක්ති, පදාරථ සමඟ දක්වන අන්තර්ත්ව්‍ය සහ ගක්ති පරිවර්තන හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 3.5 සරල ක්‍රියාකාරකම් ආශ්‍රිත ව ගක්ති ආකාරවල හාවිත ආදර්ශනය කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන එ08 යි.

ඉගෙනුම පල

3 පාඨම අවසානයේ දිජ්‍යාලියන්

- විවිධ ගක්ති ආකාර සඳහා උදාහරණ සපයයි.
- විවිධ ගක්ති ආකාර හාවිත කරන උපකරණ ලේඛනගත කරයි.
- විවිධ ගක්ති ආකාරවල හාවිත ආදර්ශනය සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.
- විවිධ ගක්ති ආකාරවල හාවිත අගය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 3.5

පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- විවිධ ගක්ති ආකාර හාවිතයෙන් ක්‍රියාත්මක වන උපකරණ පන්ති කාමරයට රැගෙන ඒම දිජ්‍යාලියන් වෙත පවරන්න. (බැටරියෙන් ක්‍රියා කරන කුඩා වේජ් රෙකෝෂ්ප / DVD යන්තු වයින් කරනු ලබන හෝ බැටරියෙන් ක්‍රියා කරන කුඩා භාණ්ඩ, සූත්‍රිකා බල්බ සහිත විදුලි පන්දම් සංඛීකය නිකුත් කරන සුහළැතුම්පත් බිත්ති ඔරුලෝසු ආදිය)
- ඒම උපකරණවල හාවිත වන විවිධ ගක්ති ආකාර අනාවරණය සඳහා කණ්ඩායම් සාකච්ඡා මෙහෙයවන්න.
- විවිධ ගක්ති ආකාර හා ඒවායේ හාවිත වගුගත කිරීමට දිජ්‍යාලියන්ට පවරන්න.

- විවිධ ගක්ති ආකාරවල හාවිත ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම සිදු කිරීමට දිජ්‍යායන්ට සහාය වන්න.
- එක් ගක්ති ආකාරයක හාවිතය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල උපකරණයක් නිර්මාණය කිරීමට එක් එක් දිජ්‍යායන්ට උපදෙස් දෙන්න. (එක් ගක්ති ආකාරයක් හාවිතය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා විවිධ ගක්ති ආකාර යොදා ගත හැකි ය.) දිජ්‍යායන් විසින් නිෂ්පාදිත ක්‍රියාකාරී ආකෘති ආදර්ශනය කරමින් පුද්ගලිකයක් සංවිධානය කරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

ගක්ති ආකාර

අැගයීම් හා තක්සේරුකරණය

- දිජ්‍යායන් නිෂ්පාදන ඇගයීම සඳහා පහත සඳහන් නිර්ණායක හාවිත කරන්න.
  - නිෂ්පාදනයේ නිමාව
  - ක්‍රියාත්මක බව
  - නිර්මාණත්මක කුසලතා
  - ආදර්ශනය කිරීමේ කුසලතා
  - නිෂ්පාදනයේ අයිතිය
  -

ගුණාත්මක යෙදුම්මම්

උපකරණ තැනීමට අවශ්‍ය අමුදුව්‍ය

නිපුණතාව 3 :කාර්යක්ෂමතාව හා එලුදායිතාව ප්‍රශස්ත මට්ටමෙන් පවත්වා ගනිමින් විවිධ ගක්ති, පදාර්ථ සමග දක්වන අන්තර්ක්‍රියා සහ ගක්ති පරිවර්තන හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම එ 3.6 ජායා ඇතිකිරීම පිළිබඳ සංසිද්ධි ආදර්ශනය කරයි.

3.7 දුරපණ මගින් ඇති කරන ප්‍රතිච්‍රිතවල ස්වභාවය අන්වේෂණය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන එ10 කි.

ඉගෙනුම් පල එ පාඩම අවසානයේ දිජ්‍යායන්

- ආලෝකයේ ලක්ෂ්‍යාකාර හා විස්තර ප්‍රහව අතර ඇති වෙනස්කම දක්වයි.
- ජායා ඇතිවීම සඳහා බලපාන සාධක විස්තර කරයි.
- තල දුරපණ හා වතු දුරපණ මගින් ඇති කරන ප්‍රතිච්‍රිතවල ස්වභාවය විස්තර කරයි.
- විවිධ දුරපණ වර්ගවල හාවිත දක්වයි.
- පාරාන්ද වස්තුවක් මගින් ඇතිකරන ජායා ආදර්ශනය කරයි.
- ජායා සහ උපජායා ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.

- අභිජාරී, අපසාරී හා සමාන්තර ආලෝක කදුම්බ හාවිත කරමින් ඡායාවල ස්වභාවය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි .
- තල දැරුපණ හා වතු දැරුපණ මගින් ඇති කරන ප්‍රතිඵ්‍යුම්වල ස්වභාවය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
- ඡායා ඇති වීම සහ ප්‍රතිඵ්‍යුම් ඇති වීම එකිනෙකට වෙනස් සංසිද්ධී බව පිළිගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 3.6 3.7

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- විනෝදාත්මක අවස්ථා සම්පාදනය කිරීම සඳහා සේවණුලි නිර්මාණයිලි ව යොදා ගැනීමට ගිහුයන්ට මගපෙන්වන්න.
- ආලෝකයේ සරල රේඛිය ප්‍රවාරණයේ ප්‍රතිච්ලයක් ලෙස ඡායා ඇති වන බව අවධාරණය කිරීම සඳහා සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- ලක්ෂ්‍යාකාර ආලෝක ප්‍රහව (උදා : විදුලි පන්දම බල්බය) හා විස්තර ආලෝක ප්‍රහව (උදා : 25 W සූත්‍රිකා බල්බය ඉටුපන්ම දැල්ල) මගින් ඇති කරනු ලබන ඡායාවල ස්වභාවය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකමක් සිදුකර එය පැහැදිලි කිරීම සඳහා සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- පාරාන්ධ වස්තුවක් නිසා ඇති වන ඡායාව හා උපජායාව හඳුනා ගැනීම සඳහා ගිහුයන්ට මග පෙන්වන්න.
- පාසල් විද්‍යාගාරයේ ඇති තල දැරුපණ ගිහුයන්ට හඳුන්වා දෙන්න.
- තල දැරුපණයක් මගින් සාදනු ලබන ප්‍රතිඵ්‍යුම්වල ස්වභාවය නිරීක්ෂණය කිරීමට ගිහුයන්ට මග පෙන්වන්න.
- ආලෝක කිරණ පරාවර්තනය වීම හේතුවෙන් ප්‍රතිඵ්‍යුම් හටගන්නා බව පෙන්වා දෙන්න.
- පාර්ශ්වීක අපවර්තනය හාවිත වන සිද්ධී හා අවස්ථා සෞයා බැලීමට ගිහුයන් යොමු කරන්න. (උදා : තලදේපණයකින් සැදුමු පසුව ද ස්වභාවය වෙනස් නොවන ප්‍රතිඵ්‍යුම් සහිත ඉංග්‍රීසි හෝඩියේ අකුරු සේවීම)
- තල දැරුපණය තුළින් සැදෙන ප්‍රතිඵ්‍යුම්වලයේ ලාක්ෂණික (ප්‍රතිඵ්‍යුම්වලයේ ප්‍රමාණය පාර්ශ්වීක අපවර්තනය) හඳුනා ගැනීම සඳහා ගිහුයන්ට මග පෙන්වන්න. (ගුණාත්මක ව පමණි)
- තල දැරුපණ දෙකක් එකිනෙකට 30° , 45° , 60° හා 90° යන කේරුවලින් ආනත ව තබා එම දැරුපණ අතර වස්තුවක් තැබීම මගින් ඇති වන ප්‍රතිඵ්‍යුම් නිරීක්ෂණය සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකමක් සිදුකිරීමට ගිහුයන්ට මෙහෙයවන්න.
- කැලීඩ්ස්කේපය නිපදවා එමගින් ඇති වන ප්‍රතිඵ්‍යුම් නිරීක්ෂණය සඳහා ගිහුයන්ට මගපෙන්වන්න.
- පාසල් විද්‍යාගාරයේ ඇති උත්තල දැරුපණ හා අවතල දැරුපණ ගිහුයන්ට හඳුන්වා දෙන්න.
- උත්තල හා අවතල දැරුපණ මගින් ඇති කරනු ලබන ප්‍රතිඵ්‍යුම්වල ස්වභාවය නිරීක්ෂණය කිරීමට ගිහුයන්ට මගපෙන්වන්න.
- උත්තල හා අවතල දැරුපණ මගින් ඇති කරනු ලබන ප්‍රතිඵ්‍යුම්වල ස්වභාවය අවධාරණය කිරීම සඳහා ලබාගත් නිරීක්ෂණ පදනම් කරගනිම් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- උත්තල හා අවතල දැරුපණ වෙනස් විම් සිට දැරුපණයට ඇති දුර වෙනස් වන විට ප්‍රතිඵ්‍යුම්වලයේ ස්වභාවයේ සිදු වන වෙනස් විම් ආදර්ශනය කරන්න. (ප්‍රතිඵ්‍යුම්වලයේ ප්‍රමාණය තිරයකට ලබාගත හැකි නොහැකි බව දියාව)
- උත්තල හා අවතල දැරුපණ මත පතනය වන සමාන්තර ආලෝක කදුම්බයක් පරාවර්තනය වන අපසාරී හා අභිජාරී ස්වභාවය ආදර්ශනය කරන්න.
- එදිනෙදා පීවිතයේ දී අත්දකින උත්තල හා අවතල දැරුපණවල හාවිත ගවේෂණය කර වාර්තා කිරීමට ගිහුයන්ට පවරන්න.

- ජායා හා ප්‍රතිඵ්‍ලිම්බ අතර ඇති වෙනස්කම් අවධාරණය කරන්න.

මුළුක වදන් හා සංකල්ප

පරාවර්තනය, තල දැරපණ, පාර්ශවික අපවර්තනය, වකු දැරපණ, උත්තල දැරපණ, අවතල දැරපණ, අහිසාරී, අපසාරී

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය

- ශිෂ්‍යයන් ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වන අතරතුර ඔවුන්ගේ කුසලතා ඇගයීම සඳහා පහත සඳහන් නිර්ණායක හාවිත කරන්න.
  - උපකරණ ආරක්ෂිත ව පරිභරණය කිරීම
  - නිරික්ෂණ වාර්තා කිරීම
  - ඉදිරිපත් කිරීමේ ආකර්ෂණීයහාවය
  - උපදෙස් පිළිපැදිම
  - නිෂ්පාදනවල නිර්මාණයීලිනාවය (උදා : කැලිඩිස්කෝපය)

ගුණාත්මක යොදුවුම්

තල දැරපණ, උත්තල දැරපණ, අවතල දැරපණ, විදුලි පන්දම, 25W සූත්‍රිකා බල්බ, ඉටුපන්දම්, ප්‍රකාග අල්පෙනෙනි

නිපුණතාව 3 : කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාව ප්‍රශ්නීත මට්ටමෙන් පවත්වා ගනිමින් විවිධ ගක්ති, පදාර්ථ සමග දක්වන අන්තර්ක්‍රියා සහ ගක්ති පරිවර්තන හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම එ 3.8 දිවනිය ජනනයට හා සම්ප්‍රේෂණයට අදාළ සරල ක්‍රියාකාරකම්වල යොදයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන එ 07 යේ.

ඉගෙනුම් පල එ පාඨම අවසානයේ ශිෂ්‍යයන්

- දිවනිය ජනනය වන්නේ කම්පනවලින් බව පැහැදිලි කරයි.
- දිවනි සම්ප්‍රේෂණය සඳහා මාධ්‍යයක අවගතතාව පැහැදිලි කරයි.
- විවිධ මාධ්‍යවල ගබඳයේ වේගය වෙනස් බව පැහැදිලි කරයි.
- සුදුසු වස්තු කම්පනය කරමින් දිවනිය උත්පාදනය කරයි.
- විවිධ මාධ්‍යවල දිවනි සම්ප්‍රේෂණය විවිධ බව ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරයි.
- දිවනිය ජනනය වන්නේ කම්පනවලින් බව පිළිගනියි.
- දිවනි සම්ප්‍රේෂණය සඳහා මාධ්‍යය බලපාන බව පිළිගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 3.8

පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- සුදුසු වස්තු භාවිත කරමින් විවිධ ගබඳ නිපදවීමට ශිෂ්‍යයන්ට මගපෙන්වන්න (උදා : කුඩා බෙරය, අදින ලද තන්තුව, සරසුල) හඩ නිෂ්පාදනයේ දී වස්තුවල සිදු වන වෙනස් වීම නිරීක්ෂණයට අවස්ථාව සපයන්න.
- ශිෂ්‍යයන්ගේ අත්දැකීම් ප්‍රකාශනයට අවස්ථාව සලසා දී කම්පනය යන සංසිද්ධිය අවධාරණය කරන්න
- ගබඳය ජනනය වන්නේ කම්පනය නිසා බව අවධාරණය කර සමහර අවස්ථාවල දී මෙම කම්පනය පියව් ඇසින් නිරීක්ෂණය කිරීම අපහසු බව පහදා දෙන්න. (උදා :- ඉහළ සංඛ්‍යාතයකින් කම්පනය වන සරසුල)
- ගබඳය ප්‍රවාරණය විම සඳහා මාධ්‍යයක් අවශ්‍ය බව නිදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් යොදා ගන්න. (Bell-jar උපකරණය හෝ වෙනස් සුදුසු උපකරණයක් භාවිත කරන්න)
- එකිනෙකට වෙනස් මාධ්‍යය හරහා ගබඳයේ වේගය එකිනෙකට වෙනස් බව අවධාරණය කිරීම සඳහා සාකච්ඡාවක් පවත්වන. (උදා : ජලය, වාතය, ලෝහ, දැව- ප්‍රමාණාත්මක අර්ථකථනයක් පමණි)
- වාතය තුළින් කිලෝමීටරයක් ගමන් කිරීම සඳහා ගබඳයට තත්පර තුනක පමණ කාලයක් ගතවන බව දක්වන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

කම්පනය, ගබඳ ප්‍රවාරණය, ගබඳයේ වේගය

අගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිර්ණායක භාවිත කරමින් ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත ශිෂ්‍යයන්ගේ කුසලතා අගයන්න.
  - නිවැරදි ක්‍රමය භාවිත කරමින් දී ඇති වස්තුව කම්පනය කිරීම
  - අත්දැකීම් පැහැදිලි ව විස්තර කිරීම
  - සාකච්ඡාවේ දී ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය
  - උපදෙස් පිළිපැදිම
- ගබඳය ජනනය කිරීම හා ප්‍රවාරණය පිළිබඳ ව ශිෂ්‍යයන්ගේ දැනුම තක්සේරු කිරීම සඳහා ලිඛිත පරීක්ෂණයක් පවත්වන්න.

ගුණාත්මක යෙදුවුම්

සරසුල, තුළ, කුඩා බෙරයක්, Bell-jar උපකරණය, සංගීතාත්මක සුහපැතුම්පත්වල ගබඳ ජනකය, විශාල සිරීන්තය, සම්බන්ධක කම්බි, බැටරි

නිපුණතාව 3 : කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාව ප්‍රශ්නයේ මට්ටමෙන් පවත්වා ගනීමින් විවිධ ගක්ති, පදාර්ථ සමඟ දක්වන අන්තර්ක්‍රියා සහ ගක්ති පරිවර්තන හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 3 3.9 උෂ්ණත්වමාන නිවැරදි ව පරිහරණය කරයි.

3.10 තාප සංකුමණ ක්‍රම හා ඒවායේ සමහර බලපෑම් ආදර්ශනය කරයි.

කාල පරිවශේද ගණන ට10 යි.

ඉගෙනුම පල

3 පාඨම අවසානයේ ශිෂ්‍යයන්

- භාවිත කරන ද්‍රවය හා යොදාගන්නා පරීමාණය අනුව උෂ්ණත්වමාන වර්ග දෙකක් ඇති බව ප්‍රකාශ කරයි.
- උෂ්ණත්වයේ ඒකක සෙල්සියස් අංශක ගාරන්ඩයිට් අංශක සහ කෙල්ට්‍රින් අංශක බව ප්‍රකාශ කරයි.
- තාපාංකය සහ ඉවාංකය යන පද පැහැදිලි කරයි.
- මානව ගරිර උෂ්ණත්වය නියත අගයක් ගන්නා බවත් උණ තත්ත්වය නිශ්චිත කරගැනීම සඳහා වෙවැනු උෂ්ණත්වමානය භාවිත කරන බවත් ප්‍රකාශ කරයි.
- තාප සංකුමණය සිදු වන ක්‍රම පැහැදිලි කරයි.
- සංවහනය උපයෝගි කරගනිමින් මූහුදු සූලං සහ ගොඩ සූලං ඇති වන ආකාරය විස්තර කරයි.
- වාතයේ ජලයේ සහ පැසේ උෂ්ණත්වය මැනීම සඳහා සෙල්සියස් උෂ්ණත්වමානය නිවැරදි ව භාවිත කරයි.
- ගරිරයේ උෂ්ණත්වය මැනීම සඳහා වෙවැනු උෂ්ණත්වමානය නිවැරදි ව භාවිත කරයි.
- සන්නයනය සංවහනය සහ විකිරණය යන තාප සංකුමණ ක්‍රම ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.
- උපකරණ නිවැරදි ව හැසිරවීම සහ නිවැරදි මිනුම් ලබා ගැනීම එදිනෙදා ජ්‍විතයේ දී වැදගත් වන බව පිළිගනියි.

නිපුණතා මට්ටම් 3.9, 3.10

පාඨම් සැලැසුම සඳහා උපදෙස්

- තාපජ ගක්තිය හා එහි බලපැම යනුවෙන් 6 වන ග්‍රේනියේ දී ආවරණය කළ විෂය කරුණු මතකයට නගා ගැනීම සඳහා සුදුසු ක්ෂේවීයම් ක්‍රියාකාරකමක් සිදු කරන්න.
- උෂ්ණත්වය හා තාපය යන සංකල්පවල වෙනස හඳුන්වා දීම සඳහා සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- යම් වස්තුවක උණුසුම හා සිසිල් බව ලෙස උෂ්ණත්වය හඳුන්වා දෙන්න.
- සරල ක්‍රියාකාරකමක් මගින් ද්‍රව උෂ්ණත්වමානයක මූලධර්මය අත්දැකීම සඳහා දිෂ්‍යයන්ට අවස්ථාව සලසා දෙන්න. (දෙනු :- ජලය පුරවන ලද කුඩා බෝතලයකට රෝර මූඩියක් මගින් සවිකරන ලද කුඩා විෂ්කම්භයක් සහිත පාරදුෂීය නළයක ජල මට්ටම බෝතලය ඉටුපන්දම් දැල්ලක් මගින් හෝ වෙනත් ආකාරයකට උණුසුම් කරන විට ඉහළ යාම්)
- වර්ණ කළ ජලයෙන් පුරවන ලද හා වායුරෝධකකළ පරීක්ෂණ නළයකට සවි කළ සහිත් පාරදුෂීය නළයක් (බෝතලෝයින්ටේ පැන් බටයක්) හා පරීමාණයක් භාවිත කරමින් සරල උෂ්ණත්වමාන නිර්මාණය කිරීමට දිෂ්‍ය ක්ෂේවීයම් මෙහෙයවන්න.
- සුදුසු රුපසටහන් උපයෝගි කරගනිමින් රසදිය-විදුරු උෂ්ණත්වමානයේ මූලධර්මය පැහැදිලි කරන්න.
- ජලයේ තාපාංකය හා හිමාංකය යනු ස්ථාවර ලක්ෂ්‍යයන් බව සාකච්ඡාවක් මගින් තහවුරු කරන්න.
- පහළ හා ඉහළ ස්ථාවර ලක්ෂ්‍යයන් උපකාර කරගනිමින් රසදිය-විදුරු උෂ්ණත්වමානය ක්‍රමාංකනය කරන ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.
- ස්ථාවර ලක්ෂ්‍යය පිළිබඳ ව සඳහන් කරමින් සෙල්සියස් හා ගැරන්ඩයිට් පරීමාණ සහ ඒවායේ සංකේත හඳුන්වා දෙන්න.
- උෂ්ණත්වමාන සඳහා යොදාගන්නා ඉව්‍යවල තාපජ ගුණ පිළිබඳ සංකල්පය ගොඩ නගන්න (ඉහළ උෂ්ණත්වවල දී නැවීම පහළ උෂ්ණත්වවල දී සහිතවනය වීම සහිත් පාරදුෂීය නළ තුළ දී පහසුවෙන් දැර්ඝනය වීම
- භාවිතයේ දී උපකරණයේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව ද සලකා බලමින් විද්‍යාගාර උෂ්ණත්වමානය නිවැරදි ව භාවිත කිරීමේ පුරුව ලබා ගැනීම සඳහා දිෂ්‍යයන් සරල ක්‍රියාකාරකම්වල යොදුවන්න. (සෙල්සියස් හා ගැරන්ඩයිට් යන උෂ්ණත්වමාන දෙක ම භාවිත කරන්න.)
- සායනික උෂ්ණත්වමාන භාවිත කරමින් ගරිර උෂ්ණත්වය මැනීම සඳහා දිෂ්‍යයන්ට මග පෙන්වන්න.

- විද්‍යාගාරයේ ඇති රසදිය-විදුරු උෂ්ණත්වමානය හා සායනික උෂ්ණත්වමානය අතර වෙනස්කම් දක්වන්න.
- විවිධ හාවිත පිළිබඳ ව අවධාරණය කරමින් උෂ්ණත්වමාන වර්ග (උදා:- රසදිය-විදුරු, මධ්‍යසාර-විදුරු, සායනික) පිළිබඳ ව සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- සරල ක්‍රියාකාරකම් හි යෙදීමෙන් සන්නයනය සංවහනය හා විකිරණය යන ආකාරවලට තාප සංක්‍රමණය සිදු වන අයුරු අත්දැකීමට ගිහුයන්ට අවස්ථාව සලසන්න. (උදා :- ලෝහ පටියක එක් අන්තයක් ඉටුපන්දම් දැල්ලක් තුළට යවා අනෙක් අන්තයෙන් අල්ලාගෙන සිටීම, දැල්ලකට සෙන්ටි මිටර 15 ක් පමණ ඉහළින් අත්ල තබා ගැනීම, දැල්ලකට සෙන්ටි මිටර එකක් පමණ පැන්තකින් අත්ල තබා ගැනීම)
- සන්නයනය සංවහනය සහ විකිරණය යන වදන් හඳුන්වා දෙන්න මෙම එක් එක් ආකාරයට සිදුවන තාප සංක්‍රමණය එදිනෙදා පිවිතයේ දී අත්දකින අවස්ථා පිළිබඳ ව තොරතුරු රස්කිරීමට ගිහු කණ්ඩායම්වලට පවරන්න.
- ඔවුන් සොයා ගත් තොරතුරු ඉඩිරිපත් කිරීමට සලස්වා සාකච්ඡාවක් මගින් එහි අඩුපාඩු ඇත්තම් ඒවා සකස් කරන්න.
- මූහුදු සුළං හා ගොඩ සුළං පිළිබඳ ව සරල ව සාකච්ඡා කරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

උෂ්ණත්වය, තාපය, තාපම්තික උව්‍ය, ඉහළ ස්ථාවර ලක්ෂණය, පහළ ස්ථාවර ලක්ෂණය, තාප සංක්‍රමණය, සන්නයනය, සංවහනය, විකිරණය

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය

- ගිහුයන් ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදී සටිය දී ඔවුන්ගේ කුසලතා පහත සඳහන් නිර්ණායක හාවිත කරමින් අගයන්න.
  - උපකරණ ආරක්ෂිතව හැකිරවීම
  - විද්‍යාත්මක ව නිරික්ෂණ වාර්තා කිරීම
  - ගුරුවරයාගේ උපදෙස් පිළිපැදිම
- උෂ්ණත්වමාන ගිහුයන්ට ලබා දී ඒවා පරිහරණය කරමින් උෂ්ණත්වය මැනීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. ඔවුන්ගේ කුසලතා පහත සඳහන් නිර්ණායක හාවිත කරමින් අගයන්න.
  - උපකරණ නිවැරදි ව හැකිරවීම
  - පාඨාංක නිවැරදි ව ලබා ගැනීම
  - පාඨාංකවල නිරවද්‍යතාව
  - පරිමාණය නිවැරදි ව කියවීම

ගණන්මක යෙදුවුම්

බෝතල, සිහින් පාරුදායා නළ, පරීක්ෂණ නළ, විදුරු-රසදිය උෂ්ණත්වමාන (සෙල්සියස් හා ගැරන්හයිට්), මධ්‍යසාර-විදුරු උෂ්ණත්වමාන (සෙල්සියස් හා ගැරන්හයිට්), සායනික උෂ්ණත්වමාන, ඉටුපන්දම්, ලෝහ පටි

නිපුණතාව 3 : කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායිතාව ප්‍රගස්ත මට්ටමෙන් පවත්වා ගනීමින් විවිධ ගක්ති, පදාර්ථ සමඟ දක්වන අන්තර්ක්‍රියා සහ ගක්ති පරිවර්තන හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 3 3.11 දුර සහ විස්ත්‍රාපනය යන සංකල්ප අවබෝධකර ගනීමින් ඒවා ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන ට08 යි.

ඉගෙනුම පල **3 පාඨම අවසානයේ දිෂ්‍යයන්**

- දුර සහ විස්ත්‍රාපනය සඳහා උදාහරණ දක්වයි.
- දුර සහ විස්ත්‍රාපනය යන සංකල්පවල වෙනස්කම් දක්වයි.
- දුර සහ විස්ත්‍රාපනය සඳහා වූ ඒකක දක්වයි.
- ඇදීමක් හෝ තල්ලුවක් ලෙස බලය උදාහරණ දක්වමින් විස්තර කරයි.
- විශාලත්වයක් හා දිගාවක් ඇති රාඩියක් ලෙස බලය විස්තර කරයි.
- බලයේ අන්තර්ජාතික ඒකකය නිවිතනය බව ප්‍රකාශ කරයි.
- දුර සහ විස්ත්‍රාපනය යන සංකල්පවල වෙනස්කම් දක්වීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.
- ඇදීමක් හෝ තල්ලුවක් ලෙස බලය ආදර්ශනය කිරීමට ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කරයි.
- එදිනෙදා ජීවිතයේ දී බලයේ වැදගත්කම පිළිගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 3.11

පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- එදිනෙදා ජීවිතයේ උදාහරණ සපයමින් දුර හා විස්ත්‍රාපනයෙහි අවශ්‍යතාව අවධාරණය කිරීම සඳහා සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- සරල ආදර්ශනයක් යොදාගතිමින් දුර හා විස්ත්‍රාපනය අතර වෙනස්කම් පැහැදිලි කරන්න.
- දුර හා විස්ත්‍රාපනය මැනීම සඳහා යොදාගන්නා අන්තර්ජාතික ඒකකය මිටරය (m) බව පෙන්වා දෙන්න.
- වතු රේඛාවක දිග සොයා ගැනීම සඳහා සරල උපකරණයක් නිර්මාණය කරන්න. (සිතියමක නගර දෙකක් අතර දුර නිර්ණය කිරීම සඳහා)
- තල්ලු කිරීම හා ඇදීම හාවිත වන එදිනෙදා ජීවිතයේ සිදුවීම් සඳහා උදාහරණ ලේඛනගත කිරීමට දිෂ්‍යයන්ට මග පෙන්වන්න. (දෙනු ඇතුළත් හෝ දැන්වීම් උපයෝගි කරගනිමින් දී ඇති රේඛාවක් දිගේ ලි කුවිටියක් සෙන්ටි මිටර 50 ක් දුරට වලනය කිරීම)
- මෙහි නිරීක්ෂණ මත පදනම් ව බලය විශාලත්වයක් හා නිශ්චිත දිගාවක් සහිත හෝතික රාඩියක් ලෙස හඳුන්වා දෙන්න.
- බලය මැනීමේ අන්තර්ජාතික ඒකකය නිවිතනය බව ප්‍රකාශ කරන්න.
- නිවිතන් තරාදිය හඳුන්වා දී යොදන බලය බර අඟිය මැනීම සඳහා එය යොදා ගැනීමට අනුබල දෙන්න.
- එදිනෙදා ජීවිතයේ දී බලය යොදාගන්නා අවස්ථා සඳහා තොරතුරු පින්තුර, රුපසටහන්, ජායාරූප අඟිය ද සහිත ව රස්කිරීම දිෂ්‍යයන්ට පවරා ඒ මගින් පොත් පි.වක් සකස් කිරීමට ඔවුන් යොමු කරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

දුර, විස්තාපනය, බලය, නිවිතනය

අැගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිර්ණායක හාවිත කරමින් කාර්යයන් හි නිරත වන විට දී ශිෂ්‍යයන්ගේ කුසලතා අගයන්න.
  - උපදෙස් පිළිපෑදීම
  - ඇටවුම් නිවැරදිව සකස් කිරීම
  - නිරීක්ෂණ අර්ථකථනය කිරීම
- පහත සඳහන් නිර්ණායක උපයෝගී කරගනීමින් පොත් පිංච අගය කරන්න.
  - තොරතුරුවල අදාළත්වය
  - සිද්ධී හා අවස්ථාවල විවිධත්වය
  - ආකර්ෂණීය බව
  - පොත් පිංචහි ආකෘතිය

ගුණන්මක යෙදෙනුම්

තුළේ යොදන ලද යකඩ දැඩු, ඇශ්‍ය හා මුරිවින්, දැකි රෝද, මේටර රැල්, ලී කුමිරි, නිවිතන් තරඟි, තුළේ, කුඩා දැඩු දැඩු, මකනය සහිත පැන්සල

නිපුණතාව 4:

ස්වාභාවික සංසිද්ධි පිළිබඳ මනා අවබෝධයෙන් යුතු ව්‍යුතු ව්‍යුතු, ස්වාභාවික සම්පත් බුද්ධිමත් ලෙස හා තිරසර ලෙස හාවිත කිරීම සඳහා පාලීවියේ හා අවකාශයේ ස්වභාවය, ගණ හා කාර්යාවලි අනාවරණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1

4.1 පාලීවියේ ව්‍යුහය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ආකෘති නිපදවා හාවිත කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන එ08 යි.

ඉගෙනුම පල

1 පාඨම අවසානයේ ශිෂ්‍යයන්

- පාලීවියේ හරය, ප්‍රාවරණය හා කබොල විස්තර කරයි.
- තු තැටි වළනය වන බව ප්‍රකාශ කරයි.
- පාලීවියේ අභ්‍යන්තර ව්‍යුහය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් කරයි.
- පාලීවියේ අභ්‍යන්තර ව්‍යුහය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ආකෘති සාදයි.
- තු තැටි වළනය ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් කරයි.
- පාලීවි කබොලේ ගතික බව පිළිගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 4.1

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- විවිධ ද්‍රව්‍ය (පිළුර, බිත්තර, අලිපේර ගෙඩි, වීඩියෝ පට) ආදිය යොදා ගනිමින් පාටිචියේ ව්‍යුහය ආදර්ශනය කරන්න.
- ක්ලේ, පල්පේ, කඩ්පේ, ලි, රිජ්ගොම් වැනි දේ යොදා ගනිමින් පාටිචියේ ආකෘති තැනීමට ගිහු කණ්ඩායම්වලට මගපෙන්වන්න.
- තු තැබූ විස්තර කිරීම සඳහා සකස් කරන ලද ආකෘති හෝ වෙනත් සුදුසු ද්‍රව්‍ය යොදාගන්න.
- පාටිචියේ සංවර්ධනාත්මක ඉතිහාසය ගවේෂණය කිරීම සඳහා සාහිත්‍ය විමර්ශනයක් සිදුකර වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීමට ගිහුයන්ට මග පෙන්වන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

පාටිචිය, තටක, තු තැබූ

අගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිර්ණායක යොදා ගනිමින් පාටිචියේ ඉතිහාසය පිළිබඳ ව සාහිත්‍යය විමර්ශන වාර්තාව පිළියෙල කිරීමේ දී ගිහු කුසලතා අයයන්න.
  - තොරතුරුවල ප්‍රමාණවත් බව
  - ඉදිරිපත් කිරීමේ ආකෘතිය
  - ආකර්ෂණීයත්වය
  - හාටිත කළ ආක්‍රිත
  - හාටිත කළ සම්පත්
- පහත සඳහන් නිර්ණායක යොදා ගනිමින් ආකෘති තැනීම හා එවා පැහැදිලි කිරීමේ දී ගිහුයන්ගේ හැකියාවන් අයයන්න.
  - නිවැරදි සංකල්ප නියෝජනයටේ
  - නිවැරදි අනුපාත
  - නිමාව
  - ආකෘතිය විස්තර කිරීම

ගණන්මක යෙදුවුම්

පල්පේ, කඩ්පේ, ලි කුඩා, ක්ලේ, තීන්ත, පින්සල්, බිත්තර, අලිගැටපේර, කතුරු

නිපුණතාව 4:

ස්වාභාවික සංසිද්ධි පිළිබඳ මනා අවබෝධයෙන් යුතු ව, ස්වාභාවික සම්පත් බුද්ධිමත් ලෙස හා තිරසර ලෙස හාටිත කිරීම සඳහා පාටිචියේ හා අවකාශයේ ස්වභාවය, ගුණ හා කාර්යාවලි අනාවරණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම ට 4.2 වායුගෝලය පිළිබඳ දැනුම ප්‍රදර්ශනය කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන ට 08 සි.

- වායුගෝලයේ ස්තර හරහා පීඩනය හා උෂ්ණත්වය වෙනස් වන ආකාරය ගුණාත්මක ව විස්තර කරයි.
- පරිවර්තගෝලයේ වාතයේ සංසටක දක්වයි.
- වායුගෝලයේ ස්තර හා ඒවායෙහි ලාක්ෂණික රුපසටහන් මගින් තිරුපණය කරයි.
- පැලීවිය මත ජ්වයේ පැවැත්ම සඳහා වායුගෝලයේ වැදගත්කම වටහා ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 4.2

පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- වාතයේ සංයුතිය පිළිබඳ ව ඉදිරිපත් කිරීමක් සකස් කිරීමට ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම්වලට මගපෙන්වා ඒවා පන්ති කාමරයේ ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථා සලසා දෙන්න.
- ඉදිරිපත් වූ තොරතුරු සාරාංශගත කිරීම සඳහා සාකච්ඡාවක් මෙහෙවන්න.
- වායුගෝලයේ විවිධ ස්තර විස්තර කිරීම සඳහා රුප සටහන්/ විඩියෝ පට/සැපිටිකරණ/ ගුරික් ආදිය සහාය කරගන්න.
- විවිධ උන්නතාංශවල පිහිටි නගර සම්බන්ධ දෙනික උෂ්ණත්වය සතියක් පුරා වාර්තා කිරීමට ශිෂ්‍යයන්ට පවරා ඒවා විතු ප්‍රස්ථාර වශයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව සලසන්න.
- පහළ වායුගෝලය තුළ උන්නතාංශය වෙනස් වන විට එහි උෂ්ණත්වය හා පීඩනය ද වෙනස් වන බව දැනුවත් කිරීම සඳහා සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- වායුගෝලය හඳුසියේ අතුරුදෙහන් වුවහොත් පැලීවිය මත ඇති විය හැකි අරුම්ද ලේඛන සකස් කිරීමට ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම්වලට පවරා ඔවුන්ගේ පුරෝෂකථින ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.
- අදාළ විෂය සන්ධාරය සාරාංශගත කරමින් සංකල්ප සිතියම් ගොඩ නැංවීමට ශිෂ්‍යයන්ට මග පෙන්වන්න.

මූලික වදන් සහ සංකල්ප

වායුගෝලය, උන්නතාංශය, පරිවර්ති ගෝලය, ස්තර ගෝලය, මධ්‍ය ගෝලය, තාප ගෝලය, බහිරගෝලය

අැගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිර්ණායක යොදාගනීම්න් සංකල්ප සිතියම් අගයන්න.
  - මධ්‍යගත සංකල්ප ආවරණය කිරීමට උපසංකල්ප හාවිතය
  - සම්බන්ධතා දැක්වීම (link words)
  - හරස් බන්ධුතා යොදා ගැනීම
  - පැහැදිලි බව හා නිවැරදි බව

ගුණාත්මක යෙදුවුම්

ශ්‍රීලංකා බොෂ්, මාකර පැන්, ඩීමසි කඩ්පාසි, රුප සටහන්, විඩියෝ පට, සැපිටිකරණ වැඩසටහන්, රුප ප්‍රස්ථාර

නිපුණතාව 4:

ස්වාභාවික සංසිද්ධි පිළිබඳ මනා අවබෝධයෙන් යුතු ව, ස්වාභාවික සම්පත් බුද්ධිමත් ලෙස හා තිරසර ලෙස හාවිත කිරීම සඳහා පැලීවියේ හා අවකාශයේ ස්වභාවය, ගුණ හා කාර්යාවලි අනාවරණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 3 4.3 පසේ විවිධ ආකාර හා එහි සංයුතිය අනාවරණය කර ගැනීම සදහා විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.

කාල පරිච්ඡේද ගණන ට10 යේ.

ඉගෙනුම පල ජ පාඨම අවසානයේ දිජ්‍යායන්

- පසේ විවිධ ආකාර නම් කරයි.
- පසේ විවිධ ආකාර සංස්ක්‍රීතය කරයි.
- පසේ සංයුතිය දක්වයි.
- පසේ සංසටක සහ ඒවායේ ක්‍රියාකාරකත්වය විස්තර කරයි.
- පාංච පැතිකඩක ආකෘතියක් නිපදවයි.
- පසේ වාතය, ජලය, ජීවීන් සහ කාබනික ද්‍රව්‍ය ඇති බව ආදර්ශනය කිරීම සදහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.
- පසේ විවිධ ආකාරවල සංසටක නිරීක්ෂණය කිරීම සදහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.
- පාංච බාධනය ආදර්ශනය කිරීම සදහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.
- පසේ සංසටක සහ පාංච බාධනයට අදාළ වාර්තා පින්තුර සහ ජායාරූප එකතු කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 4.3

පාඨම සැලසුම සදහා උපදෙස්

- ජලය ඒලාස්ටීක් බෝතල් හා පස් භාවිත කරමින් වැළි පස් හෝ මැටි සැදී ඇති විශාල අංශ සොයා ගැනීමට දිජ්‍යාය ක්‍රේඩියලු යොමු කරන්න.
- විවිධ ප්‍රමාණයේ පෙරහන් භාවිත කරමින් පසේ ඇති විවිධ ප්‍රමාණයේ අංශ වෙන් කිරීමට දිජ්‍යාය ක්‍රේඩියලුවලට සහාය වන්න ප්‍රමාණය මත පදනම් ව එම අංශ නම් කිරීමට ඔවුන් යොමු කරන්න.
- මෙම අංශ විවිධ අනුපාතවලින් මිශ්‍ර කිරීමට හා ඒවායින් ප්‍රධාන පස් වර්ග පිළියෙළ කිරීමට දිජ්‍යාය ක්‍රේඩියලු යොදවන්න.
- පසේ විවිධ ස්තරවලින් ලබා ගත්තා තිද්‍රිකක කාඩ්බුල්වල අලවා පාංච පැතිකඩ ආකෘතිය නිර්මාණය කිරීමට දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.
- පාංච සංස්ක්‍රීතවල කාර්යයන් ගවේෂණය කිරීමට වාර්තා කිරීමට හා ඒ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට දිජ්‍යායන් වෙත පවරන්න.
- පෙසහි වාතය ජලය ජීවීන් හා කාබනික ද්‍රව්‍ය ඇති බව පෙන්වීම සදහා සරල ක්‍රියාකාරකම් හි යෙදීමට දිජ්‍යාය ක්‍රේඩියලුවලට අවස්ථාව සලසා දෙන්න.
- පාංච බාධනය පිළිබඳ තොරතුරු රස් කිරීමටත් දිජ්‍යායන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද ආකෘති යොදා ගතිමින් ඒ පිළිබඳ ව ඔවුන් සතු දැනුම ප්‍රදර්ශනය කිරීමටත් දිජ්‍යාය ක්‍රේඩියලුවලට සහාය වන්න.
- පෙසහි සංයුතිය හා පාංච බාධනය පිළිබඳව ලිපි හා පින්තුර රස්කිරීමටත් ඒවා ඩින්ති ප්‍රවත්තකක් ලෙස එම දැක්වීමටත් දිජ්‍යායන්ට පවරන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

පස, වැළි, රෝන් මඩ, මැටි, වැළිපස, මැටි පස, ලෝම පස, පාංච පැතිකඩ, පසේ සංයුතිය, කාබනික ද්‍රව්‍ය, පාංච ජීවීන්, පාංච වාතය, පාංච ජලය, පාංච බාධනය

අගයීම හා තක්සේරුකරණය

- ශිෂ්‍යන්ගේ පාංශු පැතිකඩ ආකෘති ඇගයීම සඳහා පහත සඳහන් නිර්ණායක යොදාගත්තා.
    - තොරතුරුවල පුමාණාත්මක බව
    - නිවැරදිතාව
    - නිවැරදි පරිමාණය
    - පිරිසිදුබව
    - ස්වයං නිර්මාණයක් ද යන බව
  - පහත සඳහන් නිර්ණායක භාවිත කරමින් පාංශු බාධනය පිළිබඳ දැනුම ප්‍රදර්ශනය කරන විට දි ශිෂ්‍යන්ගේ හැකියා අගය කරන්න.
    - තොරතුරුවල නිරවද්‍යතාව
    - ආකෘතියේ අදාළත්වය
    - ඉදිරිපත් කිරීමේ කුසලතා
    - කාර්කික බව
    - කාල කළමනාකරණය

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

විඛිනී ප්‍රමාණයේ පෙරහන්, ජලය, ජ්ලාස්ටික් බෝතල්, පස්, කාච්චුබෝත්, විශාලක කාවය, බැඩි අඩවි

නිපුණතාව 4: ස්වභාවික සංසිද්ධි පිළිබඳ මනා අවබෝධයෙන් යුතු ව, ස්වභාවික සම්පත් බුද්ධිමත් ලෙස හා තිරසර ලෙස භාවිත කිරීම සඳහා පාරීවියේ හා අවකාශයේ ස්වභාවය, ගුණ හා කාර්යාවලි අනාවරණය කරයි.

නිපණනා මට්ටම ۵

4.4 ස්වභාවික සම්පතක් ලෙස බනිජ හා පාඨාණවල ඇති වැදගත්කම පිළිබඳ දුනුම පදරිණය කරයි.

කාල පරිවිෂ්ද ගණන එ05 සි.

ଓଡ଼ିଆ

ල පාඨම අවසානයේ දිනයන්

- බනිජ හා පාඨාණවල ලාක්ෂණික ප්‍රකාශ කරයි.
  - බනිජ හා පාඨාණ වෙන් කර දක්වයි.
  - පාඨාණ ජීරණයේ යාන්ත්‍රණය පැහැදිලි කරයි.
  - පාඨාණ ව්‍යුහය පැහැදිලි කරයි.
  - විවිධ බනිජ හා පාඨාණවල එකතුවක් සාදයි.
  - පින්තුර හා ජායාරූප යොදා ගනිමින් පාඨාණ ව්‍යුහ නිරුපණය කරයි.
  - ස්වාභාවික සම්පත් ලෙස බනිජ හා පාඨාණවල ඇති වැදගත්කම අවධාරණය කරයි.
  - බනිජ හා පාඨාණ සීමිත සම්පත් බවත් ඒවා තිරසර ලෙස හාටිත කළ යුතු බවත් පිළිගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 4.4

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- දී ඇති බනිජ හා පාඨාණ නිදර්ශකවල ස්වභාවය හා ලාක්ෂණික නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කිරීමට දිඵා කණ්ඩායම්වලට මග පෙන්වන්න.
- දී ඇති නිදර්ශක ඒවායේ අසහාය ලාක්ෂණික පදනම් කර ගනිමින් බනිජ හා පාඨාණ ලෙස වර්ග කිරීම සඳහා පංති කාමර සාකච්ඡාවක් මෙහෙවන්න.
- නිදර්ශක/ රුප සටහන්/ඡායාරූප විධියෝගී උපයෝගී කරගනිමින් පාඨාණ ආග්‍රෙන්ය, අවසාදිත හා විපරීත ලෙස බෙදා දැක්වීමට සාකච්ඡාවක් මෙහෙයුවන්න.
- එක් එක් නිදර්ශකය සමගින් අවශ්‍ය තොරතුරු ද සහිත ව බනිජ හා පාඨාණ නිදර්ශක එකතුවක් පිළියෙල කිරීමට දිඵා කණ්ඩායම් වෙත පවරන්න.
- පාඨාණ පීරණය සිදු වන බව පෙන්වීම සඳහා අවශ්‍ය සාක්ෂි සොයා ගැනීමට දිඵා කණ්ඩායම්වලට මග පෙන්වා පාඨාණ පීරණයෙහිලා ජෙව රසායනික හා හොතික සාධකවල දායකත්වය පැහැදිලි වන සේ සාකච්ඡාවක් මෙහෙවන්න.
- පාඨාණ පීරණය පස සැදිමට මග පාදන බව දිඵායන්ට එත්තුගන්වන්න.
- පාඨාණ විකුය ආග්‍රිත ක්‍රියාකාරිත්ව හඳුන්වාදීම සඳහා සුදුසු සම්පත් හාවිත කරන්න. සුදුසු ආකෘති හාවිත කරමින් පාඨාණ විකුයේ රුපමය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා දිඵා කණ්ඩායම්වලට මග පෙන්වන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

බනිජ පාඨාණ, පාඨාණ පීරණය, ආග්‍රෙන්ය පාඨාණ, අවසාදිත පාඨාණ, විපරීත පාඨාණ, පාඨාණ විකුය,

අගයීම හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් නිර්ණායක හාවිත කරමින් දිඵායන්ගේ බනිජ හා පාඨාණ නිදර්ශක එකතු අගයන්න.
  - නිදර්ශක සංඛ්‍යාව හා විවිධත්වය
  - තොරතුරුවල නිවැරදිහාවය
  - ඉදිරිපත් කිරීමේ ආකෘතිය
  - හාවිත ආග්‍රිත
- පාඨාණවිකුය පිළිබඳ ව දිඵායන්ගේ රුපමය ඉදිරිපත් කිරීම පහත සඳහන් නිර්ණායක හාවිත කරමින් අගයන්න.
  - තොරතුරුවල නිවැරදිබව
  - තොරතුරු ප්‍රමාණය
  - නිර්මාණයිලිත්වය
  - පැහැදිලි කිරීම
  - ආකර්ෂණීය බව

ගුණන්මක යෙදුවුම්

බනිජ හා පාඨාණ නිදර්ශක, අත් කාවය, බේසම, මිටිය, ඉස්කේප්පය, බැහි අඩුව, මල්ල, ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

නිපුණතාව 4:

ස්වභාවික සංසිද්ධි පිළිබඳ මනා අවබෝධයෙන් යුතු ව, ස්වභාවික සම්පත් බුද්ධිමත් ලෙස හා තිරසර ලෙස හාවිත කිරීම සඳහා පාලීවියේ හා අවකාශයේ ස්වභාවය, ගුණ හා කාර්යාවලි අනාවරණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1 4.5 ශක්ති ප්‍රහව තිරසර ලෙස භාවිත කිරීම සඳහා කටයුතු කරයි.

කාල පරිචේද ගණන 105 සි.

ඉගෙනුම පල රාජ්‍ය පාඨම අවසානයේ ගිණුයන්

- පුනර්ජනනීය ශක්ති ප්‍රහව හා පුනර්ජනනීය නොවන ශක්ති ප්‍රහව යන පද විස්තර කරයි.
- පුනර්ජනනීය ශක්ති ප්‍රහව හා පුනර්ජනනීය නොවන ශක්ති ප්‍රහව සඳහා උදාහරණ සපයයි.
- පුනර්ජනනීය ශක්ති ප්‍රහව හා පුනර්ජනනීය නොවන ශක්ති ප්‍රහව යන සංකල්ප තහවුරු කර ගැනීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි.
- ශක්ති ප්‍රහවවල තිරසර භාවිතය අයය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 4.5

පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස්

- විවිධ ශක්ති ප්‍රහවයන්ගේ භාවිත ආදර්ශනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී ආකෘති තිපද්‍රිමට ගිණු ක්‍රියායම් මෙහෙයවන්න.
- එදිනේදා පිටිතයේ දී භාවිත කරන ශක්ති ප්‍රහව ලැයිස්තුගත කිරීමට ගිණුයන්ට උපදෙස් දෙන්න.
- පුනර්ජනනීය හා පුනර්ජනනීය නොවන ශක්ති ප්‍රහව හඳුනාගෙන ඒවායේ ගුණ වගුගත කිරීමට ගිණුයන්ට මගපෙන්වන්න.
- ඉහත සාකච්ඡා කළ ශක්ති ප්‍රහවයන් පුනර්ජනනීය හා පුනර්ජනනීය නොවන කාණ්ඩවලට ඇතුළත් කරමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙවන්න.
- එදිනේදා පිටිතයේ දී පුනර්ජනනීය නොවන ශක්ති ප්‍රහව භාවිත කරනවා වෙනුවට පුනර්ජනනීය ශක්ති ප්‍රහව භාවිත කිරීමට උපයෝගී කරගත හැකි ක්‍රමවේද ගැවීළුණය කර වාර්තා පිළියෙළ කිරීමට ගිණු ක්‍රියායම්වලට මග පෙන්වන්න.
- පුනර්ජනනීය ප්‍රහවවලට එරෙහි ව පුනර්ජනනීය නොවන ප්‍රහව යන මාතාකාව ඔස්සේ විවාදයක් සංවිධානය කරන්න පුනර්ජනනීය ශක්ති ප්‍රහව භාවිතයේ හිතකර බව අවධාරණය කරමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.

මූලික වදන් හා සංකල්ප

පුනර්ජනනීය ශක්ති ප්‍රහව, පුනර්ජනනීය නොවන ශක්ති ප්‍රහව, ශක්තියේ තිරසර භාවිත

අගයම් හා තක්සේරුකරණය

- පහත සඳහන් තිරණායක යොදා ගනීමින් විවාදය අයයන්න.
  - තොරතුරුවල විවිධත්වය
  - සුදුසු උදාහරණ යොදා ගැනීම
  - තොරතුරුවල අදාළත්වය
  - විද්‍යාත්මක හා තාර්කික හේතු දැක්වීම
  - විවාද කුසලතා

ගුණාත්මක යෙදුම්

ආකෘති සැදීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය (ලදා :- කාබිබෝබි, ගම්, කතුරු, මිටිය, රබර පරි, කුබා මෝටර්, දැකි රෝද අර්දිය), රුප සටහන්, තායාරුප, වීඩියෝ පට, සැපීලිකරණ වැඩිසටහන්

පාසල් පාදක ඇගයීම් සඳහා ආදරු උපකරණ

ආදරු 1

1	ඇගයීම් අවස්ථා	-	පළමුවන වාරය
2	ආචාරණය කෙරෙන නිපුණතා මට්ටම්	-	1.3, 1.4
3	ආචාරණය කෙරෙන සන්ධාරය-	නිපුණතා මට්ටම් -1.3, 1.4	යටතේ වූ විෂය කරුණු
4	උපකරණයේ ස්වභාවය	-	විත්ති ප්‍රවත්පත

5 උපකරණයේ අරමුණ

- විෂය සන්ධාරය ආශ්‍රිත තොරතුරු ගැවීමෙන් සඳහා විවිධ මූලාශ්‍ර පරිහරණය කිරීමට ශිෂ්‍යයන්ට මග පෙන්වීම.
- රස්කරගත් තොරතුරු එලදායි ලෙස සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා ශිෂ්‍යයන්ට මග පෙන්වීම
- සන්නිවේදන ක්‍රමවේදයට අදාළ ව තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම
- රස්කරගත් තොරතුරුවල තිරවද්‍යතාව සහාය කිරීම සඳහා සාක්ෂි ඉදිරිපත් කිරීම

6 උපකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස්

- නිපුණතා මට්ටම් 1 3 හා 1 4 යටතේ සඳහන් සන්ධාරය කෙරීයෙන් පහදා දෙන්න.
- අන්තර්ජාලය හෝ / හා වෙනත් ආශ්‍රිතවලින් තොරතුරු රස් කිරීමට ශිෂ්‍යයන්ට මග පෙන්වන්න.
- බිත්ති ප්‍රවත්පතක් මගින් තිවැරදි ව තොරතුරු ඉදිරිපත් කරන ආකාරය සාකච්ඡා කරන්න.
- අන් අයට පරිහරණය කිරීමේ පහසුකම් සහිත ව බිත්ති ප්‍රවත්පත එලිදැක්වීමට පහසුකම් සපයන්න.

7 තක්සේරුකරණය/ ඇගයීම් නිර්ණායක

නිර්ණායකය	ශිෂ්‍යයන්ගේ නම්									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1 තොරතුරු රස්කිරීම හා ඒවා වර්ග කිරීම										
2 දෙන ලද උපදෙස් අනුගමනය කිරීම										
3 එලදායි සන්නිවේදනය										
4 කණ්ඩායුමක් ලෙස කටයුතු කිරීම										
5 බිත්ති ප්‍රවත්පතේ නිරමාණයිලි බව										

ප්‍රවීණතා මට්ටම් පහත දැක්වෙන ආකාරයට දක්වන්න

- A - ඉතා හොඳයි
 B - හොඳයි
 C - සාමාන්‍යය
 D - වර්ධනය කරගත යුතු ය

නිදරණකය 2

1	අැගයීම් අවස්ථා	-	දෙවන වාරය
2	ආචාරණය කෙරෙන නිපුණතා මට්ටම්	-	4.1
3	ආචාරණය කෙරෙන සන්ධාරය	-	පාලිවියේ සංවර්ධනාත්මක ඉතිහාසය
4	උපකරණයේ ස්වභාවය	-	සාහිත්‍ය විමර්ශන
5	උපකරණයේ අරමුණ		
- පාලිවියේ ඉතිහාසය ගෙවීමෙනය
  - සාහිත්‍ය විමර්ශනය කිරීම
  - විද්‍යාත්මක තොරතුරු සන්නිවේදනය

6 උපකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස්

- පාලිවියේ එළිභාසික පසුබිම ගොඩනැගීම සඳහා සුදුසු අවස්ථා විෂය නිරද්‍යෝග පරිශීලනය මගින් තෝරාගන්න.
- පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධ ව සාකච්ඡාවක් මෙහෙවන්න.
  - සාහිත්‍ය විමර්ශනයක් සිදු කරන ආකාරය
  - තොරතුරු ප්‍රහාර
  - තොරතුරු රෝකිරීම
  - වාර්තාකරණය හා ඉදිරිපත් කිරීම
- දිජ්‍යායන්ගේ අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාකාරකමක් සිදු කිරීම ප්‍රයෝගනවත් විය හැකි ය.
- ක්‍රියාකාරකම සඳහා කාල රාමුව සකස් කරන්න.
- පාලිවියේ සංවර්ධනාත්මක ඉතිහාසය ගෙවීමෙනය කිරීම දිජ්‍යායන් වෙත පවරන්න.
- වැඩිහිටියන්ගෙන් පත්තර සරරා ආදියෙන් පොත්පත්වලින් සහ අන්තර්ජාලයෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීමට දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.
- අවශ්‍ය විට දී ඔවුන්ට සහාය වන්න.
- තොරතුරුවල නිරවද්‍යතාව ගැන සැලකිල්වන් වන්න.
- අත්‍යවශ්‍ය තොරතුරු බැහැර කිරීමටත් අඩුපාඩු සම්පූර්ණ කිරීමටත් දිජ්‍යායන්ට සහාය වන්න.

7 තක්සේරුකරණ / ඇගයීම් නිර්ණායක

නිර්ණයකය	ඩිජ්‍යෙන්ගේ නම්									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1 සන්ධාරයේ සීමා කෙරෙහි අවධානය										
2 නිවැරදි හා අදාළ තොරතුරු තෝරා ගැනීම										
3 එලදායි සන්නිවේදනය										
4 තාර්කික අනුපිළිවෙළ										
5 තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමේ ආකෘතිය										

ප්‍රවීනතා මට්ටම් පහත දැක්වෙන ආකාරයට දක්වන්න

A	-	ඉතා භෞදුයි
B	-	භෞදුයි
C	-	සාමාන්‍යයි
D	-	වර්ධනය කරගත යුතු ය

ආදර්ශ 3

1 ඇගයීම් අවස්ථාව	-	තුන්වන වාරය
2 ආවරණය කෙරෙන නිපුණතා මට්ටම	-	4.3
3 ආවරණය කෙරෙන විෂය සන්ධාරය		
	○ පාංශු බාධනය ○ පාංශු බාධන ආකාරය ○ පාංශු බාධනයේ බලපෑම	
4 උපකරණයේ ස්වභාවය	-	ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම
5 උපකරණයේ අරමුණු		
	○ පාංශු බාධනයට බලපාන සාධක ගැවීෂණය කිරීම ○ නිදර්ශක පරීක්ෂණ ඇටවුමක් සකස් කිරීම ○ සරල ඇටවුමක් හා විතයෙන් සංකීරණ සංසිද්ධි පහදා දීම	
6 උපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස්		
	● ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය හා උපකරණ රැගෙන එන ලෙස ඩිජ්‍යෙන්ට දැනුම් දෙන්න. ● ගුරු මාර්ගෝපදේශය හා පෙළපොත ආධාර කර ගතිමින් පාංශු බාධනය හා ඒ සඳහා බලපාන සාධක පිළිබඳ ව ඩිජ්‍යෙන් සමග සාකච්ඡා කරන්න. ● ඩිජ්‍යෙන් කණ්ඩායම් පහකට බෙදන්න. ● පාංශු බාධනය සඳහා බලපාන සාධක පිළිබඳ ව සොයා බැලීම සඳහා සූදුසූ උපකරණයක් නිර්මාණය කිරීමට ඩිජ්‍යෙන්ට පවරන්න.	

- අදාළ පරීක්ෂණ සිදු කිරීමට ඔවුන්ට සහාය වන්න.
- ඔවුන්ගේ සොයා ගැනීම හඳුන්වා දෙන ලද වාර්තාකරණ ආකෘතියක ඉදිරිපත් කිරීමට දිෂ්‍යයන්ට උපදෙස් දෙන්න.

7 තක්සේරුකරණ / ඇගයීම් නිර්ණායක

නිර්ණායකය	ඩිජ්‍යෙන්ගේ නම්									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1 අමුදුව්‍ය තෝරා ගැනීම										
2 නිවැරදි ව පරීක්ෂණ ඇටුවුම නිරමාණය කිරීම										
3 උපදෙස් අනුගමනය කිරීම										
4 විව්ල්‍ය සාධක පාලනය කිරීම										
5 ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම වාර්තා කිරීම										

ප්‍රවීණතා මට්ටම් පහත දැක්වෙන ආකාරයට දක්වන්න

A	-	ඉතා භෙළඳයි
B	-	භෙළඳයි
C	-	සාමාන්‍යයි
D	-	වර්ධනය කරගත යුතු ය